

gebiedsplan

Maak het meer. deel je idee' #Helwijk

Inhoudsopgave

Voorwoord	3	5.3 Thema Wonen	25
1 Inleiding	5	5.3.1 Aanbod & aandeel huurwoningen vs. koopwoningen	25
1.1 Trots op Helwijk	5	5.3.2 Woningen voor alle leeftijdscategorieën	26
1.2 Achtergrond en aanleiding	5	5.3.3 Toewijzingsbeleid Brabantse Waard	28
1.3 Ontwikkelingen	6	5.4 Thema Voorzieningen & leefomgeving	29
1.4 Doel	7	5.4.1 Behouden de Blokhut & speeltuin	29
1.5 Dorpsplan Helwijk	7	5.4.2 Behouden basisschool & voorschoolgroep/peuterspeelzaal	30
1.6 Betrokken partijen	7	5.4.3 Betere zorg voor ouderen	31
1.7 Proces	8	5.5 Thema Verkeer	32
1.8 Inhoud	8	5.5.1 Overlast A29/A4	33
2 Typering	11	5.5.2 Snelheid in de kern	34
2.1 Wat voor kern is Helwijk?	11	5.6 Thema Bereikbaarheid	35
2.2 Trots op...	11	5.6.1 OV-verbinding en overstap in Fijnaart	35
2.3 Verbanden	11	5.6.2 Veilige fietsverbinding voor scholieren	35
2.4 Ontmoetingsplekken	11	6 Vervolg	38
3 Feiten en cijfers	16	6.1 Dynamisch proces	38
3.1 Inleiding	16	6.2 Besluitvorming	38
3.2 Ligging en geschiedenis	16	6.3 Organisatie en overleg	38
3.3 Inwoners	16	6.4 Middelen	39
3.4 Wonen	17	Afsluitend woord	40
3.5 Voorzieningen en bedrijvigheid	18	Bijlagen	
3.6 Verenigingen	19	Bijlage 1 Dynamische uitvoeringsagenda	42
4 Uitdaging en visie	22	Bijlage 2 Feiten en cijfers	44
4.1 Inleiding	22		
4.2 Uitdagingen	22		
4.3 Visie en missie	22		
5 Dynamische uitvoeringsagenda	25		
5.1 Inleiding	25		
5.2 Vertaling uitdagingen en thema's	25		

Voorwoord

"Samen wonen, niet naast maar met elkaar"

Het voorjaar van 2015 stond in het teken van de toekomst van Helwijk. Een gebiedsplan voor een kern met een hecht verenigingsleven, waarbij gemeenschapshuis de Blokhut een centrale rol speelt. Een kern waar "drie generaties niet naast, maar vooral mét elkaar wonen", zoals de in dit gebiedsplan gedeelde visie aangeeft. De betrokkenheid van de inwoners bij het opstellen van het plan was groot, getuige ook de goede opkomst bij de diverse dorpsavonden en -tafels. Tijdens deze bijeenkomsten is er in verschillende groepen toegewerkt naar de uitdagingen waarmee in de komende tijd aan de slag wordt gegaan.

Verheugend was het goede nieuws, nog tijdens de totstandkoming van het gebiedsplan, over de verbetering van de Blokhut en de nieuwbouw op de locatie van de voormalige garage van der Linden. Voor wat betreft de Blokhut werd door woningstichting Brabantse Waard, de Speeltuinvereniging en de gemeente een intentieverklaring ondertekend, die de basis vormt voor de toekomstige ontwikkeling van deze belangrijke gemeenschapsvoorziening. Voor wat betreft de locatie van der Linden was er dit voorjaar belangrijk nieuws omdat de bouwvergunning voor het nieuwe appartementencomplex eindelijk kon worden verleend. Brabantse Waard wil zo snel mogelijk na de zomervakantie van 2015 starten met de bouw. Voor de woningmarkt in Helwijk een belangrijke impuls!

Naast deze twee belangrijke gebeurtenissen krijgen ook andere onderwerpen in het gebiedsplan de nodige aandacht en zullen deze door middel van concrete acties nader worden opgepakt. Hierbij kunnen onder andere genoemd worden: de geluidsproblematiek vanwege de nieuwe A4, het woningbestand en toewijzingsbeleid van Brabantse Waard, de fietsverbinding richting Zevenbergen, het openbaar vervoer netwerk, de toekomst van de basisschool De Ruigenhil en het ouder worden in Helwijk en de sociale voorzieningen die hiervoor noodzakelijk zijn. Er liggen dus belangrijke opgaven voor Helwijk en het gebiedsplan vormt hiervoor het kader.

Dit gebiedsplan voor Helwijk bevat een visie voor de toekomst, alsook een dynamische uitvoeringsagenda met verschillende actiepunten die opgepakt moeten worden om ervoor te zorgen, dat dit plan concreet resultaten gaat opleveren. Dat is dan ook het belangrijkste resultaat van de inzet van de afgelopen tijd: er ligt een helder perspectief voor de toekomst van Helwijk.

De sleutelfiguren van de dorpsstafel Helwijk

1. Inleiding

1 Inleiding

1.1 *Trots op Helwijk*

Helwijk is een kleine, en rustige woonkern die gelegen is op enkele kilometers afstand van Willemstad in de gemeente Moerdijk. Er wonen ongeveer 875 mensen.

Helwijk heeft zijn oorsprong in het in 1811 gestichte Fort de Hel. Lange tijd was Helwijk beperkt tot een kleine buurtschap langs de Helsedijk. In 1954 besloot de toenmalige gemeente Willemstad om op deze locatie een heus dorp te stichten. De keuze voor Helwijk vloeide voort uit het feit dat de monumentale status van Willemstad een uitbreiding binnen de stadsgrenzen onmogelijk maakte. Een locatie buiten het schootsveld van de vestingstad was nodig. Het was de bedoeling dat deze nieuwe kern uit zou groeien tot de stad Oranjestad met meer dan 10.000 inwoners. Om verschillende redenen is dit echter nooit gebeurd. Sinds de gemeentelijke herindeling in 1997 is Helwijk een zelfstandige woonkern binnen de gemeente Moerdijk.

De lokale gemeenschap kenmerkt zich door uitgesproken actieve betrokkenheid bij het wel en wee van de kern. De saamhorigheid is groot en er is sprake van een bloeiend en rijk verenigingsleven. Het gemeenschapshuis de Blokhut is een belangrijke ontmoetingsplek voor jong en oud. Veel verenigingen zijn gevestigd in dit gebouw.

Hoewel het een fijne plek is om te wonen, kent Helwijk ook een aantal uitdagingen die de leefbaarheid zowel nu als in de toekomst beïnvloedt. De kern heeft bijvoorbeeld te maken met een tekort aan voorzieningen (vooral voor oudere inwoners), slechte bereikbaarheid met het openbaar vervoer en toenemende vergrijzing en wegtrekken van jongeren met soms als oorzaak een tekort aan betaalbare huurwoningen. Verwacht wordt dat deze ontwikkelingen zich voortzetten. Dit is één van de redenen om een nieuw gebiedsplan op te stellen voor Helwijk, waarmee geanticipeerd kan worden op dergelijke actuele en toekomstige ontwikkelingen.

Daarom hebben de inwoners van de kern, de gemeente Moerdijk, woningstichting Brabantse Waard, Stichting Surplus en de politie de handen ineen geslagen en met volle inzet gewerkt aan het opstellen van voorliggend gebiedsplan. ARCADIS trad daarbij op als procesbegeleider en penvoerder.

Het gebiedsplan gaat in op een typering van Helwijk, de trots van Helwijk, de uitdagingen en de acties die hier aan verbonden zijn. In de hiernavolgende paragrafen wordt het doorlopen proces weergegeven.

1.2 *Achtergrond en aanleiding*

De gemeente Moerdijk bestaat uit elf kernen en een omvangrijk buitengebied. Diverse ontwikkelingen zorgen ervoor dat de leefbaarheid in de kernen van Moerdijk onder druk komt te staan. Extra inzet is daarom noodzakelijk om de sociale en fysieke leefbaarheid in de toekomst te waarborgen. De gemeente Moerdijk, Woningstichting Brabantse Waard, Woningstichting Bernardus Wonen, Stichting Surplus, Stichting Groenhuysen en de politie (hierna gemeente en maatschappelijke partners of partners) hebben de handen ineen geslagen om samen met de gemeenschappen gebiedsplannen voor de gemeente Moerdijk op te stellen, als zijnde integrale leefbaarheidsplannen. Er is hiervoor op 31 mei 2012 tussen deze partners een intentieovereenkomst getekend.

Centraal bij het opstellen van de gebiedsplannen staat een 'nieuwe manier' van samenwerken. Hierbij wordt uitgegaan van meer zelfsturing door de burgers, met de gemeente en maatschappelijke organisaties als partners. Dat vraagt om een actievere burger en een faciliterende en meedenkende houding van de gemeente en maatschappelijke partners. Sommige vraagstukken moeten de gemeente en maatschappelijke partners aan de burger over durven te laten en burgers kunnen soms zelf initiatief nemen in plaats van af te wachten tot het initiatief van de gemeente of partners komt.

Essentieel in de nieuwe manier van werken is:

1. *Inzet van sleutelfiguren*

Sleutelfiguren zijn enerzijds mensen uit Helwijk die zich actief voor de leefbaarheid van de kern willen inzetten. Anderzijds zijn dit vertegenwoordigers van de gemeente en maatschappelijke organisaties. Een breed en dynamisch netwerk van sleutelfiguren uit de kern en vanuit gemeente en partners is de beste basis.

2. *Respect voor de burger*

Burgers willen betrokken zijn als het past bij hun behoefte en mogelijkheden. Burgers zijn vaak verrassend realistisch, kundig en gedreven als het op hun dorp aankomt. Deze kracht mag niet langer onderbelicht blijven, maar moet benut worden.

3. *Evenwicht tussen loslaten en sturen*

De gemeenschap heeft een sleutelrol in het bepalen van de doelstellingen en de dynamische uitvoeringsagenda, binnen de kaders die de gemeente en andere maatschappelijke partners stellen.

4. *Eerlijk en open communiceren*

De nieuwe manier van werken is voor burgers, gemeente en maatschappelijke partners wennen. Om deze manier van werken tot een succes te brengen, is eerlijk en open communiceren een onmisbare factor.

De gemeente Moerdijk ziet voor zichzelf in de toekomst een aanjagende en coördinerende rol weggelegd waar zij niet meer de centrale rol krijgen als het op leefbaarheid aankomt maar waarin zij een gelijkwaardige positie krijgt naast burgers en maatschappelijk partijen:

“Als gemeente willen we graag kennis en informatie delen, ruimte geven aan leefbaarheidsinitiatieven die door andere partijen en/of inwoners worden opgepakt en initiatieven stimuleren waar nodig, door bijvoorbeeld partijen bij elkaar te brengen.”

1.3 *Ontwikkelingen*

De tijden veranderen, ook in Helwijk. Dit gebiedsplan is opgesteld in een tijd waarin de alom verzorgende overheid steeds meer ter discussie staat en er steeds meer wordt gesproken over ‘de participatiesamenleving’ en ‘overheidsparticipatie’. Er zijn diverse ontwikkelingen die de leefbaarheid van Helwijk in de toekomst beïnvloeden, zowel in positieve als negatieve zin. Om Helwijk leefbaar te houden, is het belangrijk dat er nu al geanticipeerd wordt op deze toekomstige ontwikkelingen. Omdat deze veranderingen belangrijk zijn als ‘onderstroom’ van dit gebiedsplan worden de belangrijkste ontwikkelingen hier kort beschreven.

Meer met minder

De gemeente en maatschappelijke partners hebben de komende jaren minder geld te besteden. Dit betekent dat partijen minder geld kunnen investeren in projecten die de leefbaarheid van de kern (op termijn) versterken. De

bijdragen uit Gemeentefonds worden lager waardoor rol en taken veranderen. Met het ondertekenen van de intentieovereenkomst hebben partijen aangegeven het belang van de leefbaarheid te onderkennen en bereid te zijn om op zoek te gaan naar mogelijkheden om ‘meer met minder te doen’. Dit kan bijvoorbeeld door de samenwerking tussen partijen en tussen partijen en inwoners te intensiveren. Ook kunnen ontwikkelingen gerealiseerd worden door inwoners zelf, eventueel met ondersteuning van gemeente en/of maatschappelijke partners.

Ontwikkelingen in corporatiesector

In de corporatiesector zijn er diverse ontwikkelingen die consequenties hebben voor het beleid. De voornaamste verandering is dat het takenpakket van de corporaties sterk wordt verkleind. Corporaties worden gedwongen zich te beperken tot hun kerntaken. Kerntaak van de corporaties is de zorg voor betaalbare huisvesting voor huishoudens met lagere inkomens. Maatschappelijke en commerciële taken van de corporaties worden dus steeds meer beperkt.

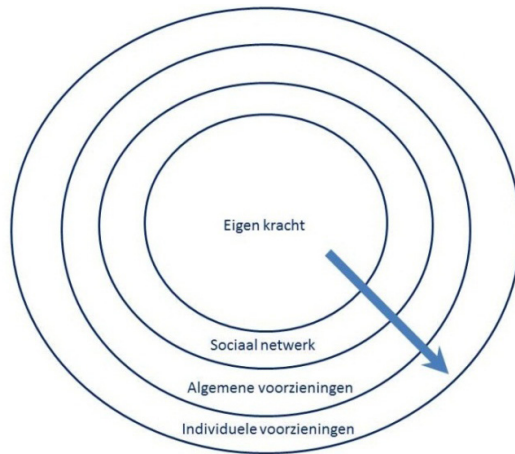
De economische crisis beïnvloedt ook de woningmarkt. Zo leidt zij ertoe dat de verkoop van bestaande en nieuwe woningen moeilijker gaat en niet de volumes bereikt worden die de corporaties wensen. De huidige economische situatie vereist dat er naar innovatieve oplossingen wordt gezocht. Het leidt tot verantwoord ondernemen in een krimpende markt waar niet langer alles mogelijk is. Binnen de nieuwe kaders wordt gezocht naar optimalisaties van projecten door als corporatie niet langer alles zelf te doen, maar de samenwerking te zoeken. Het is een zoektocht naar innovatieve oplossingen die minder kosten en niet inleveren op kwaliteit. Ook wordt in deze tijd het belang van samen met de klanten verkennen waar het echt om gaat, veel scherper. Als niet meer alles kan, is het goed om samen de keuze te maken waar wel tijd en geld geïnvesteerd in gaat worden.

Ontwikkelingen in de zorg

Om de zorg voor iedereen toegankelijk, goed en betaalbaar te houden, voert het kabinet de komende jaren hervormingen door. Met ingang van 1 januari 2015 is de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) vervallen en vervangen door de Wet Langdurige Zorg (WLZ). Op dezelfde datum is de Wet op de Jeugdzorg vervallen en vervangen door een nieuwe Jeugdwet. Daarmee is de gemeente veel meer dan voorheen verantwoordelijk voor de begeleiding en ondersteuning van hun inwoners en voor het leveren

van alle jeugdhulp.

Met deze grootschalige ombuigingsoperatie wordt de zorg efficiënter ingericht en komt deze dichterbij de burger met meer nadruk op de eigen kracht en de mogelijkheden van het sociale netwerk. Wanneer de zorgvraag niet kan worden ingevuld vanuit eigen kracht of het sociaal netwerk, kan worden teruggevallen op algemene voorzieningen met als vangnet de individuele voorzieningen. De gemeente krijgt er dus belangrijke verantwoordelijkheden bij maar moet deze wel vormgeven met aanmerkelijk minder middelen en budget dan daarvoor binnen de AWBZ en de Wet op de Jeugdzorg beschikbaar was.

Verantwoordelijkheidscirkel

1.4 Doel

Het doel van het gebiedsplan is tweeledig. Aan de ene kant wordt een nieuwe start gemaakt met nieuwe manieren van samenwerking, zowel bij het opstellen als uitvoeren van het gebiedsplan. Burgers, verenigingen, ondernemers en maatschappelijke partners worden intensiever betrokken bij het vormgeven en beheren van de leefomgeving. Daarnaast biedt het gebiedsplan een continu platform voor alle partijen om hun kansen en zorgen voor de toekomst van Helwijk uit te spreken en gericht na te denken over de toekomst van de kern.

Het uiteindelijke doel is te komen tot een dynamische uitvoeringsagenda

waar inwoners, gemeente en maatschappelijke partners zich aan committeren. De dynamische uitvoeringsagenda fungeert de komende jaren als toetsingspunt over de te ondernemen acties in de kern, de agenda wordt daarom ook meerdere keren per jaar besproken en bijgewerkt. Zo is er een efficiëntere inzet van menskracht en middelen met als uitgangspunt 'met minder meer doen'.

1.5 Dorpsplan Helwijk

In januari 2006 is het dorpsplan Helwijk opgesteld. Het merendeel van de acties vermeldt in het dorpsplan is reeds uitgevoerd. Nog openstaande acties worden betrokken bij het nieuwe voorliggende gebiedsplan. Voorliggend gebiedsplan is dan ook meer dan een actualisatie van het dorpsplan uit 2006. Er is een wezenlijk ander proces doorlopen met een nieuwe manier van samenwerken tussen inwoners, gemeente en maatschappelijke partners wat tot een krachtig en vruchtbaar resultaat heeft geleid.

1.6 Betrokken partijen

Dit gebiedsplan is tot stand gekomen door:

- de inwoners van Helwijk, in het bijzonder de sleutelfiguren;
- Gemeente Moerdijk;
- Stichting Surplus;
- Woningstichting Brabantse Waard;
- de politie;
- Stadsraad Willemstad.

Woningstichting Bernardus Wonen en Stichting Groenhuysen behoren wél tot de maatschappelijke partners van de gebiedsplannen maar hebben in Helwijk niet meegewerkt omdat de betreffende organisaties daar niet actief zijn.

1.7 Proces

Voorliggend gebiedsplan is op een interactieve wijze tot stand gekomen, waarbij eerdergenoemde partijen allen een belangrijke rol hebben gespeeld. Het proces ging van start met het interviewen van diverse inwoners en maatschappelijke partners. Na deze interviews heeft de eerste dorpsavond plaatsgevonden. De dorpsavonden zijn de openbare avonden waarin wordt nagedacht over de uitdagingen en acties in het gebiedsplan.

De dorpsavonden in Helwijk zijn goed bezocht. Naast de dorpsavonden zijn er ook dorpsstafels geweest. De deelnemers aan de dorpsstafel worden ook wel 'sleutelfiguren' genoemd. Tijdens de dorpsstafels is met circa twintig van deze sleutelfiguren dieper ingegaan op de vraagstukken die tijdens de dorpsavonden naar voren zijn gekomen. Een aantal van de sleutelfiguren van de dorpsstafel is trekker geworden van de verschillende thema's die uiteindelijk benoemd zijn in het gebiedsplan.

Ronde 1: Trots en uitdagingen

- Dorpsavond 1: Typering → Trots → Uitdagingen
- Dorpsstafel 1: Thema's → Verdieping uitdagingen

Ronde 2: Verdiepingsslag uitdagingen en dorpsagenda

- Dorpsavond 2: Informatie delen → Oplossingsrichtingen → Aanzet dynamische uitvoeringsagenda
- Dorpsstafel 2: Verdieping → Maatregelen → Concrete acties

De aanpak heeft geresulteerd in een gebiedsplan van Helwijk waarin én aandacht is besteed aan de concrete uitdagingen van vandaag, én oog is voor de toekomst van de kern. Het biedt daarom zowel handvatten voor activiteiten op de korte termijn als voor de maatregelen die de leefbaarheid van Helwijk op langere termijn waarborgen.

Met de afronding van het gebiedsplan als product eindigt het proces echter niet. Voorliggend gebiedsplan dient juist als de start, als katalysator van een nieuwe manier van samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid voor de leefomgeving. De inwoners, de sleutelfiguren, de gemeente en de maatschappelijke partners hebben allen uitgesproken dat zij het vervolg gezamenlijk willen blijven trekken en dat zij zich allen willen inzetten om de acties tot uitvoering te brengen.

1.8 Inhoud

Het gebiedsplan bevat de volgende elementen;

- Typering van Helwijk: een beschrijving van de sociale structuur, verbanden en ontmoetingsplekken van Helwijk.
- Feiten en cijfers: beschrijving van de feiten en cijfers die relevant zijn voor de leefbaarheid van Helwijk.
- Visie en missie: welke (ruimtelijke) opgaven zijn er, wie zijn de inwoners, wat willen zij zijn en wat willen zij bereiken.
- Uitdagingen voor Helwijk: de uitdagingen die Helwijk voor zichzelf ziet.
- Dynamische uitvoeringsagenda met afspraken over het uitvoeren van concrete acties.
- Vervolgproces: organisatie en middelen van de uitvoering.

2. Typering

Wat voor kern is Helwijk?

Zelfredzaamheid

Toekomst De Blokhut

Ons kent ons

Prettig dorp om in te wonen

Goed bereikbaar met de auto, slecht met OV

Import uit Willemstad

Jaarlijkse evenementen

Onvoldoende voorzieningen

Of jij erbij hoort, ligt aan jezelf

Dalende hoeveelheid huurwoningen

Toekomst peuterspeelzaal en basisschool

Vrijwilligers

Actief verenigingsleven

Toewijzingsbeleid Brabantse Waard

2 Typering

2.1 Wat voor kern is Helwijk?

Tijdens de verkennende interviews en de eerste dorpsavond is er een beeld geschetst van Helwijk, gebaseerd op input van de inwoners en de partners. Waar denkt men aan bij Helwijk? Op basis hiervan is in steekwoorden een typering gegeven van Helwijk (zie afbeelding op pagina 10).

2.2 Trots op...

Waar zijn de mensen trots op in Helwijk? Door deze vraag te beantwoorden, wordt ook duidelijk wat men graag wil behouden in de kern. Deze vraag is niet alleen door de inwoners beantwoord maar ook door de partners. Er blijkt veel om trots op te zijn in Helwijk; er blijkt veel goed te gaan. Men is vooral trots op het sociale aspect in Helwijk: het saamhorigheidsgevoel, de verbondenheid en het feit dat men elkaar nog kent. Vooral de Blokhut als centrale ontmoetingsplek wordt erg gewaardeerd door de inwoners. Ook de vele activiteiten die er in de kern door de verenigingen worden georganiseerd, zijn iets om trots op te zijn (zie afbeelding op pagina 12).

2.3 Verbanden

Helwijk is een kern waar men elkaar graag in het kader van verschillende verenigingen en activiteiten ontmoet (zie afbeelding op pagina 13). Inwoners die recent verhuisd zijn naar Helwijk worden dan ook uitgenodigd om deel te nemen aan het verenigingsleven. Door actieve en betrokken deelname aan het verenigingsleven en de door de verenigingen georganiseerde evenementen van de kern, ontstaat een band met de andere inwoners. Dit zien de inwoners als cruciale factor om opgenomen te worden in het sociale leven van Helwijk.

Het gemeenschapshuis de Blokhut en de Speeltuinvereniging Kindervreugd zijn de centrale plekken waar zowel jong en oud te vinden zijn. Er blijkt een redelijk groot vrijwilligersnetwerk in Helwijk aanwezig te zijn. Echter betreft het hier meestal dezelfde (oudere) groep mensen die zich inzetten.

2.4 Ontmoetingsplekken

Qua fysieke ontmoetingsplekken is er een centrale plek in Helwijk (zie afbeelding op pagina 14). Inwoners gaven aan dat het gemeenschapshuis de Blokhut een plek is waar men elkaar met regelmaat tegenkomt bij de verschillende activiteiten. Er vinden regelmatig danslessen plaats, de toneelvereniging komt hier regelmatig bij elkaar en ook kan men hier een EHBO of yoga cursus volgen. Bij de diverse verenigingen, zoals de speeltuin- of de tafeltennisvereniging, worden regelmatig activiteiten georganiseerd. De basisschool De Ruigenhil is een kleine school in Helwijk die ook een voor-schoolgroep beheert.

Echter, het wordt duidelijk dat vooral de jongeren tussen 12 (einde basisschool) en 18 weinig mogelijkheden worden geboden om actief deel te nemen aan het gezamenlijke leven. Deze groep is per definitie ook de meest complexe groep en vaak moeilijk te bereiken.

Trots op

Verenigingsleven

Zelfredzaamheid
Vrijwilligers

Kindervakantieweek Woonomgeving

Toezielt Huizen

Gezelligheid Basisschool

Kindervriendelijk

Rustig
Saamhorigheid Speelveld

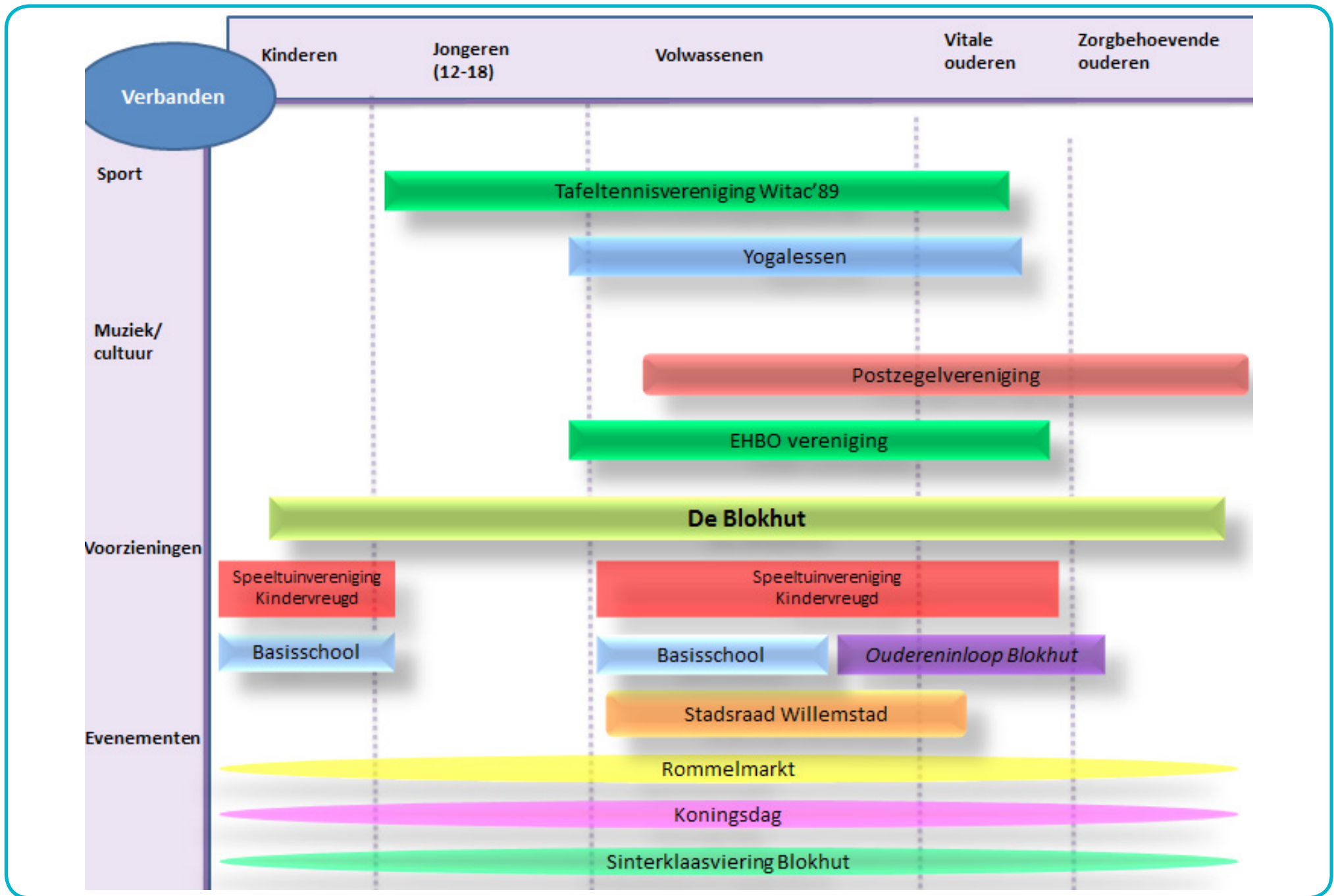
Groenvoorzieningen

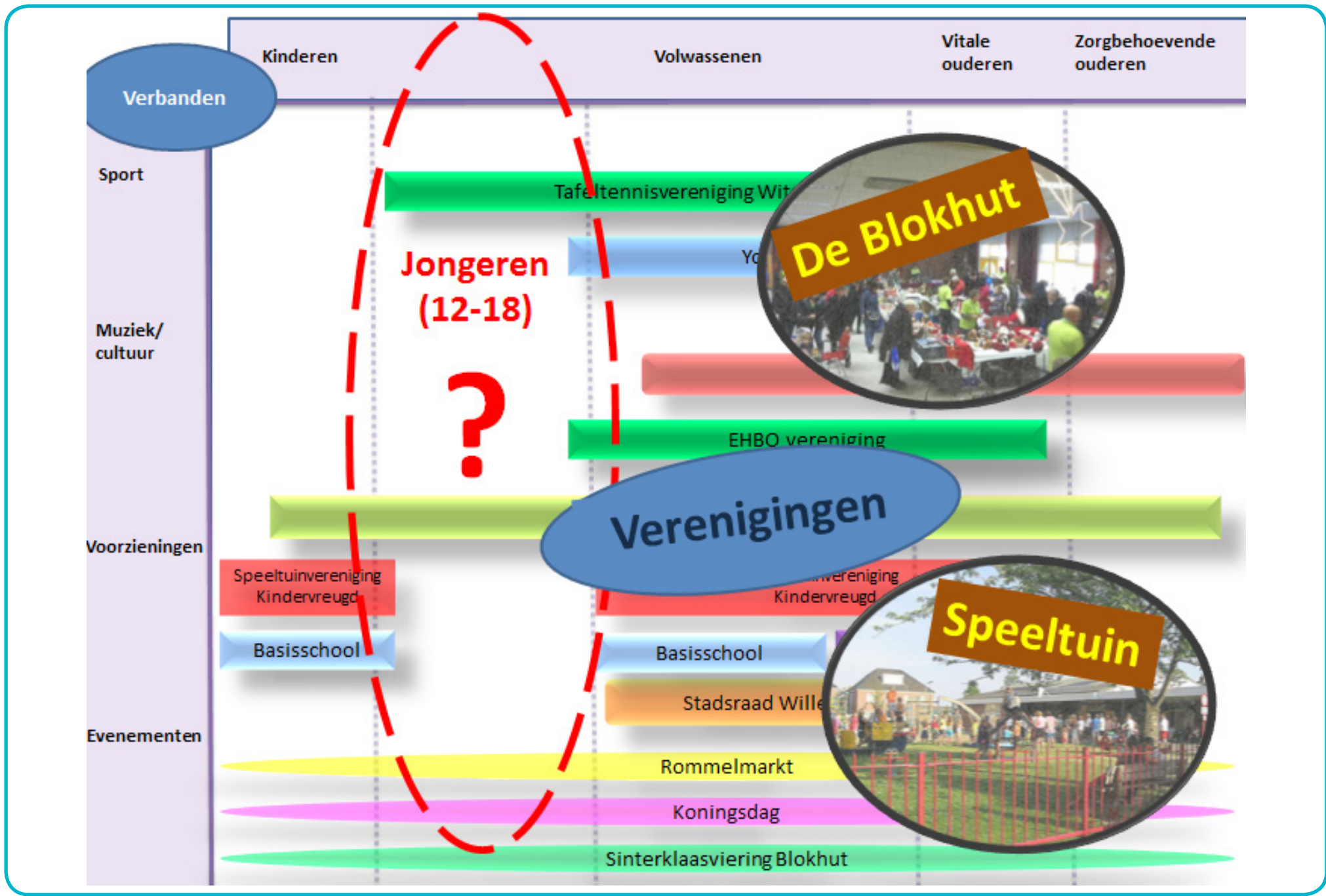
Sociaal

Activiteiten

Tolerantie

Blokhut Speeltuin

3. Feiten en cijfers

3 Feiten en cijfers

3.1 Inleiding

Om een volledig beeld te krijgen van Helwijk zijn de beschikbare feiten en cijfers over de kern in beeld gebracht. Dit hoofdstuk gaat in op de meest relevante gegevens die van invloed zijn op de ambities en uitdagingen. Aanvullende tabellen zijn te vinden in bijlage 2.

3.2 Ligging en geschiedenis

Helwijk ontstond oorspronkelijk rond het in 1811 gestichte Fort de Hel, vlakbij de historische stad Willemstad. Dit fort is enkele honderden meters ten noordwesten van Helwijk gelegen. Lange tijd was Helwijk niet meer dan een buurtschap langs de Helsedijk.

Willemstad groeit

Voor het naburig gelegen Willemstad begon die groei tijdens het bouwen van de Volkerasluizen als onderdeel van de Deltawerken. De aanleg van nieuwe wijken bleek vervolgens noodzakelijk. Echter, er waren slechts beperkte mogelijkheden voor uitbreiding. Reden hiervoor was dat bij elk plan rekening werd gehouden met het gave en unieke beeld van de vestiging Willemstad. Willemstad was en is een beschermd stadsgezicht en vandaar dat de nieuwe wijk buiten het schootsveld is gebouwd. Uitbreiding buiten de vesting en lintbebouwing langs de dijken vonden de Gedeputeerde Staten daarom ongewenst.

De knoop doorgehakt

Uiteindelijk is er voor een uitbreiding bij Helwijk gekozen. De bedoeling van deze nieuwe kern op anderhalve kilometer ten zuiden van het oude Willemstad was om uit te groeien tot de stad Oranjestad met ongeveer 10.000 inwoners. Dit is echter nooit gebeurd.

Herindeling

Voor de herindeling van 1997 was Helwijk een buitenwijk van de gemeente Willemstad. Nu is het één van de elf zelfstandige woonkernen binnen de gemeente Moerdijk.

Centrale punt met een rijke geschiedenis: Fort de Hel

Fort de Hel maakte deel uit van de Stelling van het Hollandsch Diep en het Volkerak. Het fort diende dekking te verlenen aan het zusterfort Sabina Henrica maar werd in 1926 van zijn eigenlijke functie ontbonden. Van 1957-1961 was het nog in gebruik door de Nederlandse defensie. Vervolgens kwam het in bezit van de gemeente en werd het in 1988 tot rijksmonument verklaard.

Omliggend landschap

Het omliggende landschap ten westen van Helwijk bestaat uit het weidevoelgebied Sint Antoniegorzen. De Sint Antoniegorzen vormen, samen met Fort Sabina Henrica, een natuurgebied van 91 ha. dat in bezit is van Staatsbosbeheer. Het gebied is een overblijfsel van een getijdengors.

Ten oosten van de kern liggen kreekrestanten die beheerd worden onder de naam Ruigenhil. Het gebied beslaat 43 ha. en is eigendom van Staatsbosbeheer. De naam Ruigenhil is afkomstig van het dorpje Ruigenhil, de voorloper van Willemstad.

Het bestaat uit vier kreekrestanten die zich als voormalige zeearmen vanuit het Hollandsch Diep landinwaarts vertakten en die zijn ontstaan tijdens de Sint-Elisabethsvloed van 1421. De huidige kreekrestanten zijn omgeven door grasland en moeras.

De recent doorgetrokken rijksweg A4 vormt inmiddels een beeldbepalende factor in het landschap.

3.3 Inwoners

Helwijk telt ongeveer 875 inwoners. In de leeftijdsverdeling anno 2014 valt op dat in Helwijk relatief gezien veel mensen wonen tussen de 40 en 60 jaar oud. In vergelijking met de andere kernen van Moerdijk heeft Helwijk een relatief laag aandeel van 65-plussers en juist een relatief hoog aandeel 50-minners. De vergrijzing vindt in Helwijk langzamer plaats dan in andere kernen van Moerdijk.

De verwachting voor de gehele gemeente Moerdijk is dat de groei van het aantal inwoners afneemt. Dit betekent niet direct dat Moerdijk gaat krimpen.

Er zal, net als in de rest van Nederland, een afname in het aandeel jongeren van de bevolking zijn en de vergrijzing zal toenemen.

Tevredenheid en betrokkenheid – resultaten woningbehoefteonderzoek

Uit het woningbehoefteonderzoek 2010-2015 (WBO) blijkt dat de inwoners van Helwijk niet tevreden zijn over hun kern. Helwijk scoort in verhouding tot de andere kernen het slechtste. De inwoners vinden dat de mensen in deze buurt niet op een prettige manier met elkaar omgaan. 3% van de inwoners vindt zelfs dat het vervelend is om in deze buurt te wonen. 13% van de inwoners geeft aan te willen verhuizen als dit zou kunnen - het hoogste percentage in de gemeente Moerdijk. Een groot percentage van de inwoners voelt zich niet thuis in de buurt en geeft ook aan dat nieuwe mensen niet snel worden opgenomen in de gemeenschap.

Burgerenquête

In de burgerenquête (2014) bleek als positief aspect dat men volgens de inwoners elkaar nog kent (slechts 5% is het hiermee niet eens). Ook op de vraag 'Ik woon in een gezellige buurt, waar veel saamhorigheid is' scoort Helwijk gemiddeld goed in vergelijking met de gehele gemeente Moerdijk.

Over het algemeen geven de inwoners hun huidige woning gemiddeld een 7,1 - het laagste cijfer in heel Moerdijk. De woonomgeving, leefbaarheid en veiligheid worden in de burgerenquête beoordeeld met een 7,3. Een uitkomst die overeenkomt met het algehele beeld in de gemeente, gezien het gemiddelde resultaat van 7,4 van alle kernen.

Wel is men in Helwijk erg tevreden over de bestaande voorzieningen. Inzamen van huisvuil, bereikbaarheid met de auto, basisonderwijs, sportgelegenheden en evenementen zijn de in heel Moerdijk de het hoogst scorende categorieën. Slechts de beschikbaarheid van winkels voor dagelijkse boodschappen is een probleem wat resulteert in een van de laagste scores van heel Moerdijk (4,6%).

3.4 Wonen

De woningvoorraad in Helwijk bestaat uit ongeveer 385 woningen. Hiervan is nu 54% een koopwoning en 46% een huurwoning (170 huurwoningen Brabantse Waard en 6 particuliere huurwoningen). Door 19 verkochte huurwoningen van Brabantse Waard (in de periode van 2011 tot nu) is het aandeel koopwoningen met 6% gestegen. Afgezet tegen het landelijk gemiddelde en de overige kernen in Moerdijk (70%/60% koop en 30%/40% huur) telt Helwijk in verhouding nog relatief veel huurwoningen. Het merendeel van de woningen in Helwijk is een rijwoning of een twee-onder-één kap woning. Ook dit is relatief veel vergeleken met de rest van de kernen in Moerdijk.

Slechts 1% van de woningvoorraad in Helwijk betreft een senioren/levensloopbestendige woning. In 2014 waren dit 10 0-treden woningen die geschikt zijn voor ouderen. Gezien het hoge aandeel 50-minners gaat het thema vergrijzing in relatie tot het beperkte aantal senioren/levensloopbestendige woningen op termijn prominent een rol spelen.

Een ander probleem dat volgens de inwoners in de kern speelt in Helwijk is het tekort aan beschikbare huurwoningen. De woningstichting stoot strategisch in toenemende mate huurwoningen af. Dit omdat Brabantse Waard inzet op verkrijgen van evenwicht in de huur- en koopwoningen, voortkomend uit het WBO. Het strategisch voorraadbeheer zet in om een slag te maken in differentiatie in het woningaanbod in Helwijk (er is sprake van een eenzijdige portefeuille in Helwijk). Ook wordt ingezet op het verduurzamen van de bestaande voorraad (aanbrengen van energetische maatregelen). Recente ontwikkelingen maken duidelijk dat Brabantse Waard nu een verkoopstop heeft ingesteld. Het verkoopbeleid wordt herijkt. Waarschijnlijk wordt een lager percentage woningen gelabeld voor verkoop dan in de huidige situatie.

Ook worden huurwoningen volgens de inwoners toebedeeld aan degene die het langst staat ingeschreven op de digitale wachtlijst "Klik voor Wonen". Hierdoor worden woningen vaak verhuurd aan inwoners van elders. Inwoners van Helwijk ervaren dit, alsof zij steeds vaker buiten de boot vallen.

Nieuwe woningbouw

De gemeente Moerdijk en de woningstichting Brabantse Waard hebben begin 2013 een locatieontwikkelingsovereenkomst afgesloten om te komen

tot de realisatie van 12 appartementen op de locatie van het voormalige garage van der Linden in Helwijk. Op deze manier wordt bijgedragen aan de diversiteit van het woningaanbod. Om deze appartementen te realiseren, is een bestemmingsplanprocedure doorlopen. Op 8 mei 2014 heeft de gemeente Moerdijk dit bestemmingsplan vastgesteld. Het plan is inmiddels onherroepelijk. De komende maanden worden de benodigde vergunningen door Brabantse Waard aangevraagd, waarna gestart gaat worden met de sloop- en bouwwerkzaamheden. Deze nieuwbouwappartementen zijn ook geschikt voor ouderen. De appartementen zijn levensloopbestendig met een huurprijs onder de liberalisatiegrens, bestemd voor alle doelgroepen. De start van de bouw is naar verwachting medio 2015.

Regionale Visie Woningmarkt 2030

In Helwijk is de woningstichting Brabantse Waard actief. In het WBO uit 2011 wordt voor Helwijk een grote verandering voorzien. Op basis hiervan wordt gestreefd naar een substantiële krimp van de sociale woningvoorraad. Volgens Brabantse Waard is dit aandeel met ongeveer 50% te groot en erg eenzijdig (met bijna alleen maar eengezinswoningen). Zij geven aan dat Helwijk een minder populaire woonlocatie is. Brabantse Waard heeft de woningen voor verkoop gelabeld vanwege de uitkomsten uit het WBO. In Helwijk waren geen sociale koopwoningen aanwezig. Door labeling zijn er nu ook mogelijkheden in dit segment aanwezig. Om deze redenen heeft de corporatie de helft van hun woningen gelabeld voor de verkoop. In 2015 wordt opnieuw een WBO gehouden.

3.5 Voorzieningen en bedrijvigheid

Helwijk heeft slechts weinig voorzieningen die vooral in de kern gelegen zijn. De aanwezige bedrijvigheid is sterk lokaal georiënteerd, er is geen volwaardig winkelgebied. Enkele aanwezige faciliteiten:

- Gemeenschapshuis de Blokhut
- De speeltuin
- Basisschool De Ruigenhil
- Voorschoolgroep
- Fort de Hel

Voor overige voorzieningen gaan de inwoners van Helwijk naar omliggende kernen zoals Willemstad of Zevenbergen. In het WBO komt naar voren dat de inwoners redelijk tevreden zijn over het openbaar vervoer in Helwijk. Ook in de burgerenquête waardeert men het openbaar vervoer met een 6,2 op een schaal van 1-10. Het minst tevreden zijn de inwoners over de voorzieningen voor jongeren met 5,5. Uit het WBO blijkt echter dat een meerderheid van de inwoners (80%) zeer tevreden zijn met hun buurthuis. Het buurthuis als ontmoetings- en speelplek voor jongeren bereikt ook goede resultaten. Dit zijn ook meteen de hoogste scores van heel Moerdijk.

Basisschool De Ruigenhil

De basisschool heeft op 1 oktober 2014 39 leerlingen. De afgelopen vijf jaar is het aantal leerlingen met 20% afgenomen. Er wordt nauw samengewerkt met een andere kleine basisschool in Heijningen ('Het Kompas') bijvoorbeeld door de inzet van dezelfde directeur. De basisschool gaat zich in 2015-2016 ontwikkelen tot een brede school.

Het schoolgebouw is 832 m² bruto vloeroppervlakte (bvo) groot. Voor de 39 leerlingen is 400 m² bvo nodig. Er is dus grote leegstand van 432 m² bvo in het schoolgebouw, dat op steenworp afstand is gelegen van de Blokhut. Voor efficiënt gebruik van de beschikbare accommodaties (conform Paraplunota Maatschappij, hoofdstuk woonomgeving) kan het schoolgebouw beter in gezet worden voor ook andere activiteiten.

De Blokhut

In opdracht van Brabantse Waard is door een externe partij een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar het samenvoegen van de basisschool de Ruigenhil met het gemeenschapshuis de Blokhut op de huidige locatie van het gemeenschapshuis. Hieruit is gebleken dat de geschetste situatie alleen haalbaar is indien alle partijen (Brabantse Waard, gemeente en stichting De Waarden) investeren. Het is niet haalbaar gebleken om de herontwikkeling, conform de opdracht uit de startovereenkomst van begin 2011, te realiseren.

Op dit moment wordt gezocht naar een alternatieve oplossing om toch, op beperktere schaal, wat te kunnen betekenen voor de leefbaarheid in Helwijk. Inmiddels is medio april 2015 een Intentieverklaring getekend door alle betrokken partijen. Om de uitbreiding van het gemeenschapshuis de Blokhut nader te onderzoeken, wordt een haalbaarheidsonderzoek ingesteld. De resultaten worden ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Brabantse Waard, de speeltuinvereniging Kindervreugd en de gemeente hebben overeenstemming bereikt over de kaders voor het uit te voeren haalbaarheidsonderzoek naar de uitbreiding van gemeenschapshuis de Blokhut. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de totstandkoming van de gewenste uitbreiding. Om toch bij te dragen aan het versterken van de leefbaarheid in Helwijk wordt nu ingezet op uitbreiding van het gemeenschapshuis de Blokhut om hiermee een pand te realiseren dat voldoet aan de eisen en wensen van deze tijd.

Opvang van kinderen

Voor de opvang van kinderen van 2 tot 4 jaar is de voorschoolgroep gerealiseerd: wat vroeger de peuterspeelzaal was, is een vorm van opvang in de school geworden wat voor een doorgaande lijn tussen voorschoolgroep en school moet leiden. Reden van de start van een voorschoolgroep is ook het behoud van een voorziening in kleine kernen, met de hoop om de kinderen die daar geboren worden te 'behouden' voor de school. De Roef biedt deze gesubsidieerde opvang aan. De situatie gaat echter veranderen, de voorscholen worden vanaf januari 2016 omgevormd naar een peuteropvang. Deze peuteropvangen gaan dan ook onder de Wet kinderopvang vallen, wat betekent dat ouders een toeslag bij de Belastingdienst of de gemeente kunnen aanvragen.

3.6 Verenigingen

Helwijk heeft, volgens de inwoners zelf, een actief verenigingsleven. Er zijn voldoende verenigingen actief, waarvan ook het ledenaantal stabiel blijft of zelfs groeit. Ook de (jongere) jeugd vindt nog steeds aansluiting bij de bestaande verenigingen. Verder organiseert de Blokhut de meeste evenementen en activiteiten in de kern waarbij iedereen van harte welkom is.

De burgerenquête schetst echter een ander beeld. Slechts 25% van de inwoners is actief betrokken bij het verenigingsleven. Dat is het laagste per-

centage van de gehele gemeente Moerdijk. Aan de andere kant is 24% van alle inwoners actief geweest om de buurt te verbeteren, een hoog percentage in vergelijking met andere kernen.

Voor de jeugd in Helwijk is een JOP (jongerenontmoetingsplek) ingericht, gesteund door de Blokhut. Enkele inwoners geven echter aan dat deze plek juist problemen stimuleert en tot overlast leidt.

- Speeltuinvereniging Kindervreugd
- De Blokhut gemeenschapshuis
- Tafeltennisvereniging Witac'89
- Jeugd toneel Fame
- Postzegelvereniging Amphilex
- EHBO vereniging
- Yoga

4. Uitdagingen

Uitdagingen voor Helwijk

- Bereikbaarheid**
- Fietsverbinding voor schoolkinderen → Niet de Noordlaan → de Oudijk →
 ↳ Uitbreiding, problemen slechte verbinding naar Breda
 - OV-verbinding → Meeste lost ouderen / jongeren?
 - 1845 komt de laatste bus!
 - Lange wachtlijden
 - Wie is buslijn?

- Wonen**
- Te klein aanbod huurwoningen → Verkoop huurwoningen en problemen
 - Toewijzingsbeleid woningen → Lange wachtlijst daardoor
 - ↳ geen probleem aan deze tafel
 - ↳ Lage huur
 - ↳ Veel alleenstaanden

- Voorzieningen en leefomgeving**
- Toekomst basisschool → Moet behouden blijven! → Gaan veel naar Willemstad → openbaar Helwijk 1 Wijk 2 → beter bekend
 - Toekomst De Blokhut → Moet blijven!
 - Zorg voor ouderen → Wellicht dicht → gezondheidszorg
 - Overlast van jongeren → Veel verontwaardigd zitten er in Heel belangrijk!!!! → de Spil → zorgelijk → Surplus kon minder zorg veelter → alles op maat / zorg geschoven
 - Geen Politie, zeker niet als zo rooij es? Waar is de wijkagent??
 - Overlast: achter de schuif; busholte; p-toren
 - Toegenomen geluidproductie van rijksweg A29/A4 → Sloopplan
 - Fijnstof / veel geluid → meenderheid tafel
 - Mag Willem graag oplossing → geluidsoverlast?

Uitdagingen voor Helwijk

- Bereikbaarheid**
- Fietsverbinding voor schoolkinderen → Peter 4
 - OV-verbinding → Wat is de vraag?
 - Rijksweg A29, Fietspad → fietspad
 - Breda → Fietspad / woonw.

- Wonen**
- Te klein aanbod huurwoningen / verkoop
 - Toewijzingsbeleid woningen → Ouderen! zo lang mogelijk blijven wonen
 - ↳ Vrijwilligers

- Voorzieningen en leefomgeving**
- Toekomst basisschool → te klein systeem - Regeling bijzonder verkeer!
 - Toekomst De Blokhut
 - Zorg voor ouderen → nieuwe structuren!!
 - Overlast van jongeren → vernieuwen / bedreigingen! → Spelwettigheid / geluid
 - Geluid → Toegenomen geluidproductie van rijksweg A29/A4 → Sloopplan (snelheid)

Uitdagingen voor Helwijk

- Bereikbaarheid**
- Fietsverbinding voor schoolkinderen
 - OV-verbinding
 - Geen fietspaden

- Wonen**
- Te klein aanbod huurwoningen
 - Toewijzingsbeleid woningen
 - ↳ geen doorstroming voor Helwijkers
 - ↳ klik voor wonen 'ingewikkeld'

- Voorzieningen en leefomgeving**
- Toekomst basisschool → Praktisch (metingen)
 - Toekomst De Blokhut
 - Zorg voor ouderen (bijz. boodschappen)
 - Overlast van jongeren
 - bereikbaarheid hulpinstanties (wijkagent...)
 - Gebrek aan voorzieningen (stager, bakker) → Overlast
 - Overlast handenpoep → Toegenomen geluidproductie van rijksweg A29/A4
 - activiteiten voor jongeren → 2x zoveel verkeer

Uitdagingen voor Helwijk

- Bereikbaarheid**
- Fietsverbinding voor schoolkinderen
 - OV-verbinding → HBO studenten
 - ↳ Rijksweg A29/A4, 18

- Wonen**
- Te klein aanbod huurwoningen
 - Toewijzingsbeleid woningen
 - ↳ Waarom verkoop woningen?
 - ↳ Ontbreken levensnodige woningen, aandacht voor jeugd + senioren.
 - ↳ Dynamisch - Plan 1/2 Linden goed plan.

- Voorzieningen en leefomgeving**
- Toekomst basisschool → in stand houden
 - Toekomst De Blokhut → renovatie / uitbreiding
 - Zorg voor ouderen → Pluspunt?
 - Overlast van jongeren → Samenwerking straatwerkwerkers
 - ↳ Hangplek
 - ↳ Wijkagent
 - ↳ Mobiel politiebureau !!
 - Geluid → Toegenomen geluidproductie van rijksweg A29/A4 → wordt al ervaren
 - ↳ Bang voor funstof
 - ↳ Heest. er al een wielwiel... nulpunt meeting plaats gevonden?
 - ↳ Vervel. maatregelen TOV geluidshinder

4 Uitdaging en visie

4.1 Inleiding

Het vorige hoofdstuk heeft met behulp van feiten en cijfers laten zien waar Helwijk nu staat en waar Helwijk in de toekomst mee te maken krijgt. Deze feiten en cijfers gecombineerd met de achtergrondkennis van de inwoners hebben tijdens de dorpsavonden geleid tot het formuleren van uitdagingen voor Helwijk.

Vanuit de uitdagingen is een visie geformuleerd voor Helwijk die de leidraad vormt bij de verdere uitwerking van de uitdagingen.

4.2 Uitdagingen

De vorige hoofdstukken geven aan waar Helwijk nu staat en welke ontwikkelingen de komende jaren zijn te verwachten. Met deze achtergrondkennis is bij inwoners en sleutelfiguren geïnventariseerd wat de uitdagingen voor Helwijk zijn. De inventarisatie heeft een breed scala aan uitdagingen opgeleverd.

- Toegenomen geluidsproductie A29/A4
- Snelheid verkeer
- Overlast parkeren (toerisme Fort de Hel)
- Toekomst Blokhut
- Toewijzingsbeleid woningen
- Doorstromingsprobleem voor Helwijkers
- Zorg voor ouderen
- Toegenomen verkeer
- Te klein aanbod huurwoningen
- Toekomst basisschool en speelzaal
- OV-verbinding
- Activiteiten voor jongeren
- Fietsverbinding voor schoolkinderen
- Bereikbaarheid hulpinstanties en overheid
- Overlast hondenpoep
- Overlast jeugd
- Houten garages (binnenpleinen) gebouwd door huurders

Er zijn vele uitdagingen benoemd tijdens de eerste dorpsavond. Door middel van een 'stickeroefening', waarbij aan iedere aanwezige stickers beschikbaar werden verstrekt, zijn de belangrijkste uitdagingen vastgesteld.

Lang niet alle uitdagingen zijn in de volgende dorpsavond en dorpsstafels uitgewerkt; daarvoor is er teveel te doen. Er dienen dus prioriteiten te worden gesteld. In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de uitdagingen die volledig uitgewerkt zijn. De dynamische uitvoeringsagenda bestaat dan ook niet voor niets; met dynamisch wordt bedoeld dat de agenda continue wordt bijgewerkt. Is een uitdaging klaar, dan wordt er verder gegaan met nieuwe uitdagingen. De lijst met alle benoemde uitdagingen is hierbij als ondersteuning mogelijk.

4.3 Visie en missie

Op basis van de eerste dorpsavond is er een visie voor Helwijk geformuleerd. Hiermee kan de spreekwoordelijke 'stip op de horizon' geplaatst worden waar men de komende jaren naartoe wil werken. Tijdens de bijeenkomsten was er een grote mate van eensgezindheid over welke kant de kern op wil gaan in de toekomst. Visie voor Helwijk in 2030:

Een kern waar drie generaties prettig willen en kunnen wonen, niet naast elkaar maar mét elkaar.

Hoe wordt dat bereikt?

- Samenwerking & regelmatig overleg tussen overheid, instanties & inwoners.
- Doelen samen bespreken, bepalen en behalen.
- Gebruik maken van elkaars kennis en expertise.
- Elkaar informeren.
- Respect voor elkaar.
- Begrip voor en acceptatie van de mogelijkheden en (on)mogelijkheden.
- Onderhouden van de woonomgeving.

5. Dynamische uitvoerings-agenda

Uitdagingen

Thema's

Toegenomen geluidproductie A29/A4

Toekomst Blokhut

Toewijzingsbeleid woningen

Doorstromingsprobleem voor Helwijkers

Zorg voor ouderen

Snelheid in de kern

Te klein aanbod huurwoningen

Toekomst basisschool en voorschoolgroep

OV-verbinding

Fietsverbinding voor schoolkinderen

WONEN

VOORZIENINGEN
& LEEFOMGEVING

BEREIKBAARHEID

VERKEER

5 Dynamische uitvoeringsagenda

5.1 Inleiding

Tijdens de dorpsavonden en -tafels is hard gewerkt aan uitwerken en het concreet maken van de benoemde uitdagingen. Om structuur aan te kunnen brengen, zijn de benoemde uitdagingen gegroepeerd in vier thema's. Elk thema bevat één of meerdere uitdagingen. Aan de hand van deze vier thema's is het gebiedsplan verder uitgewerkt. Dit hoofdstuk gaat per thema in op de benoemde uitdagingen, het probleem, de ambitie, de kaders en uitgangspunten (wanneer relevant) en wat de oplossingsrichting is. Dit resulteert in de dynamische uitvoeringsagenda met concrete actiepunten.

5.2 Vertaling uitdagingen en thema's

De uitdagingen die zijn genoemd tijdens de eerste dorpsavond hangen onderling samen (zie ook paragraaf 4.2). Ze zijn te herleiden tot een aantal thema's, welke voor Helwijk belangrijk zijn.

De afbeelding 'Uitdagingen & Thema's' op pagina 24 geeft aan welke thema's zijn bepaald. De genoemde uitdagingen zijn geen limitatieve lijst. Het zijn de uitdagingen waar de inwoners nu mee aan de slag willen. Met dit gebiedsplan wordt een proces in gang gezet dat ook in het vervolg ruimte biedt voor andere uitdagingen.

5.3 Thema Wonen

De inwoners van Helwijk hebben deze uitdaging in drie onderdelen gesplitst volgens hun belangrijkste probleemstellingen. Het aanbod en het aandeel van de huurwoningen in verhouding tot de koopwoningen stroken niet met de wensen van de inwoners. Hier moet vooral onderscheid worden gemaakt tussen het gevoelsmatige en het reële probleem.

Ook is het bestaande aanbod te eenzijdig en vooral voor oudere inwoners te beperkt. Ten slotte vormt volgens de inwoners ook het toewijzingsbeleid van Brabantse Waard een uitdaging.

5.3.1 AANBOD & AANDEEL HUURWONINGEN VS. KOOPWONINGEN

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

Wonen en alles wat hier bij hoort is een onderwerp dat erg leeft onder de inwoners van Helwijk. Jonge ouders maar ook oudere inwoners zien slechts beperkte mogelijkheden om in Helwijk wooncarrière te maken. Het aandeel huurwoningen in Helwijk is van oudsher relatief groot vergeleken met de andere kernen. Echter, het aanbod huurwoningen is klein en daalt verder. Brabantse Waard biedt huurwoningen te koop aan zittende inwoners aan. Vrijkomende huurwoningen worden ook regelmatig verkocht ('uitgepond'). Echter, veel inwoners van Helwijk willen niet kopen maar huren. Het verkoopbeleid is afkomstig van Brabantse Waard en niet van de inwoners. De wens van een gedeelte van de inwoners lijkt duidelijk: meer huur. Of dit echter bijdraagt aan een aantrekkelijk woonklimaat in de toekomst blijft af te wachten.

Probleemstelling: Aanbod & aandeel van de huurwoningen voldoen nu niet aan de behoeftes van een deel van de inwoners.

Kaders en uitgangspunten

Het aandeel huurwoningen in Helwijk is relatief gezien groot. Brabantse Waard probeert dit nu recht te trekken met de rest van Nederland door de verkoop van huurwoningen. Maar dat betekent dat het aanbod van huurwoningen daalt. Daar hebben nieuwkomers, die op zoek zijn naar een huurwoning, last van. Ook zittende inwoners ervaren dit als verdringing. Er zijn in verhouding te veel koopwoningen beschikbaar ten opzichte van huurwoningen (gevoelsmatig). Doorstroming wordt belemmerd.

Een belangrijk punt is dat het huurbeleid (met name de "labelling") van Brabantse Waard niet voor elke bewoner duidelijk is. Niet helder is waarom de ene woning wel als koopwoning wordt gelabeld en de andere niet. Sommige huurwoningen worden te koop gezet als de zittende huurder vertrekt, terwijl er andere huurders zijn die deze woning graag zouden willen betrekken. Daarentegen zijn er blijkbaar ook veel Helwijkers die hun huis willen kopen - maar juist dit huis wordt dan niet gelabeld als koopwoning.

Ambitie

Er moet een betere balans worden gevonden tussen het aanbod koop en het aanbod huur met aandacht voor specifieke gevallen. Voor elke inkomensklasse moeten voldoende woningen beschikbaar zijn. Voldoende mogelijkheid om in Helwijk wooncarrière te maken, is cruciaal om de verschillende generaties in Helwijk te houden.

Uitvoeringsagenda

Het onderwerp 'Wonen' is al tijdens de eerste dorpsavond benoemd als een cruciaal probleem. Ook tijdens de volgende bijeenkomsten was er voldoende interesse over het onderwerp vanuit de kern. Volgens de inwoners bestaat de uitdaging in het creëren van betaalbare en voldoende huur- en koopwoningen voor alle leeftijdsgroepen met doorstroombmogelijkheden. Het in 2015 te houden WBO zal hier meer inzicht in bieden.

Op basis hiervan zijn concrete acties benoemd. De aftrap wordt gedaan door de gemeente Moerdijk zelf. De gemeente zal uitzoeken wie van de kern bij het WBO betrokken zal en wil zijn vanuit de dorpsstafel. Peter Lamens, als vertegenwoordiger van het stadsraad, wordt uitgenodigd. Sleutelfiguren worden in een vroeg stadium (in elkaar zetten vragenlijst) betrokken bij het WBO. Afsluitend worden de resultaten van het WBO voor wat betreft Helwijk bekend gemaakt en met de inwoners besproken. Een mogelijk vervolgstap zou kunnen zijn dat de woningcorporatie samen met de gemeente het eigen beleid waar nodig aanpast op basis van de resultaten.

Actie	Wie	Planning
Uitzoeken wie van de kern bij het WBO betrokken wil en kan zijn. In ieder geval Peter Lammens (stadsraad) uitnodigen	<ul style="list-style-type: none">• Gemeente Moerdijk	Afgerond
Sleutelfiguren worden in een vroeg stadium (in elkaar zetten vragenlijst) betrokken bij het WBO	<ul style="list-style-type: none">• Brabantse Waard• Gemeente Moerdijk	Afgerond

Actie	Wie	Planning
Invullen en terugsturen van het WBO door inwoners en actief aanspreken andere inwoners	<ul style="list-style-type: none">• Inwoners	Afgerond
Resultaten bespreken en gebruiken om (zo nodig) verhouding huur/koop van Brabantse Waard aan te passen	<ul style="list-style-type: none">• Brabantse Waard• Gemeente Moerdijk• Inwoners	3 ^e /4 ^e kwartaal 2015

5.3.2 WONINGEN VOOR ALLE LEEFTIJDSCATEGORIEËN

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

De inwoners constateren een te eenzijdig woningaanbod en een gebrek aan levensloopbestendige woningen. Dat maakt het voor ouderen moeilijk om in Helwijk te blijven wonen. Tegenover de speeltuin zijn 10 jaar geleden 10 ouderenwoningen ingericht. Hier wonen echter nu jongere inwoners in; volgens de inwoners omdat de uitgevoerde aanpassingen in de woningen niet meer geschikt zijn voor ouderen. Nu vestigen de inwoners hun hoop op het nieuwbouwproject in Helwijk hoewel ze zich zorgen maken om de toewijzing van de woningen in het nieuwe appartementencomplex. Het is voor de inwoners niet duidelijk aan welke leeftijdscategorieën straks verhuurd wordt. Meer informatie over het plan en de toewijzing van woningen is noodzakelijk.

Probleemstelling: Het aanbod is te eenzijdig en er is te weinig aanbod voor oudere inwoners (levensloopbestendig).

Kaders en uitgangspunten

In Helwijk wordt binnenkort een interessant nieuwbouw project gerealiseerd. Locatie is de voormalige garage van der Linden. Het plan bestaat uit 12 appartementen tussen de 75 m² en 85 m² voorzien van een centrale hal en lift. De appartementen voldoen aan Woonkeur en zijn levensloopbestendig.

Planning

Inmiddels is de bouwvergunning onherroepelijk. Bij Brabantse Waard is het investeringsbesluit genomen. De bouwperiode start direct na de zomervakantie. Geplande oplevering is voor de zomervakantie 2016.

Communicatie

Inwoners zijn uitgenodigd voor de in juni gehouden informatieavond. Er komt een nieuwsbrief voor direct omwonenden en geïnteresseerden. Communicatie over de bouw vindt plaats via de aannemer Maas-Jacobs en Brabantse Waard zelf.

Toewijzing

Om voor een woning in aanmerking te komen, dient men ingeschreven te zijn bij Brabantse Waard (via Klik voor Wonen). De leeftijdscategorie is "alle leeftijden". De huurprijzen zijn nog niet definitief vastgesteld. Wel zullen deze zich in het sociale segment bevinden (onder € 699,-). Brabantse Waard gaat dit jaar nog adverteren via Klik voor Wonen.

Ambitie

Verschillende woningen (meer variatie, ook levensloopbestendig) beschikbaar stellen en het aanbod verbreden.

Uitvoeringsagenda

Als gevolg van de extramuralisatie en de vergrijzing zal de komende periode het aandeel ouderen met zorg in een zelfstandige woning toenemen. De overheid stimuleert ouderen zo lang mogelijk thuis te blijven wonen en ouderen blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen woning en woningomgeving wonen. Verder zijn er senioren die wel willen verhuizen, maar door gebrek aan geschikt aanbod of te duur aanbod, in hun omgeving niet kunnen verhuizen en nemen de ongemakken die zij ervaren ten aanzien van hun woning voor lief.

Oudere inwoners in Helwijk ervaren een gebrek aan levensloopbestendige woningen. Dat maakt het voor deze inwonerscategorie juist vaak moeilijk om in Helwijk te blijven wonen. Ondanks het nieuwbouwproject garage van der Linden bestaat er een kans dat er een tekort is aan levensloopbestendige woningen.

Vandaar dat de woningbouwcorporatie de inwoners wil stimuleren om zelf actie te ondernemen. Brabantse Waard wil voor al hun woningen onderzoek doen naar de wensen van en mogelijkheden voor oudere inwoners om hun woningen levensloopbestendig te maken. Het onderzoek voor het opstellen van "de gereedchapskist" hiervoor is door Brabantse Waard inmiddels afgerond. De mogelijkheden van dit instrument moeten nog wel verder worden gecommuniceerd. Deze gereedchapskist omvat zaken zoals bijvoorbeeld een 2^e trapleuning en een 2^e toilet waarvoor de inwoners zelf betalen.

Wonen met gemak

Daarnaast is de gemeente samen met woningbouwcorporaties en zorginstellingen bezig met het concept "Wonen met gemak" om te kijken of dit geschikt is voor implementatie binnen de gemeente Moerdijk. "Wonen met gemak" is ontstaan als een burgerinitiatief waarbij op lokaal niveau wordt samengewerkt met vrijwilligers, ondernemers en gemeente ter ondersteuning van senioren en mensen met een beperking. Opgeleide vrijwilligers vullen het grootste deel van de informatievoorziening in; verzorgen informatiebijeenkomsten, gaan bij de senioren thuis in gesprek over hun woonsituatie, voeren samen met de inwoners een wooscan uit waarbij de behoefte in kaart wordt gebracht. Het gaat dan bijvoorbeeld om de vraag welke aanpassingen zijn nodig om het voor deze doelgroepen mogelijk te maken (langer) zelfstandig te kunnen blijven wonen. Wonen met Gemak brengt op lokaal niveau de vraag en het aanbod samen.

De voordelen:

- Meer geschikte woningen voor ouderen;
- Mogelijk maken langer zelfstandig te blijven wonen;
- Uitgaan van de lokale kracht van de samenleving;
- Versterken leefbaarheid;
- Verbinden van maatschappelijke en economische belangen.

De uiteindelijke uitvoering ligt voor huurwoningen bij de corporatie en voor koopwoningen bij de eigenaar zelf.

Actie	Wie	Planning
Ontwikkelen gereedchapskist & communicatiestrategie voor Helwijk	• Brabantse Waard (Johan Bosters)	Afgerond

Actie	Wie	Planning
Onderzoek Brabantse Waard naar wensen van en mogelijkheden voor oudere inwoners om hun woningen levensloopbestendig te maken	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Johan Bosters) • Inwoners 	Nader te bepalen
Inwoners betrekken bij bouwplan van der Linden (o.a. informatiebijeenkomst juni 2015)	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Johan Bosters) 	Afgerond
Uitrollen Wonen met gemak	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk 	Nader te bepalen

5.3.3 TOEWIJZINGSBELEID BRABANTSE WAARD

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

Er heerst onduidelijkheid over het toewijzingsbeleid van Brabantse Waard. De beschikbare informatie is volgens de inwoners incompleet. Op basis van dit gebrek ontstaan regelmatig misverstanden. Veel (vaak goedkope) huurwoningen worden volgens hun toegewezen aan mensen buiten Helwijk. Hierdoor ontstaat een tekort aan woningen voor de Helwijkers zelf, volgens de inwoners. Ook komen nu veel mensen in Helwijk wonen die (behalve door hun woning) geen relatie met de kern of met de inwoners hebben. Deze huurders nemen niet deel aan het sociale leven van Helwijk waardoor juist dit aspect achteruitgaat. Het wordt duidelijk dat het toewijzingsbeleid nauw samenhangt met de sociale ontwikkelingen in Helwijk.

Probleemstelling: Het gehandhaafde toewijzingsbeleid van Brabantse Waard is niet duidelijk toegelicht en volgens de inwoners inconsistent.

Kaders en uitgangspunten

De woningcorporatie is beperkt in hun (wettelijke) mogelijkheden om verandering aan te brengen in hun toewijzingsbeleid aangezien een toewijzing op basis van een wel of niet bestaan van een sociale of economische binding met de kern niet meer toegestaan is. Wel zijn er mogelijkheden om het toewijzingsbeleid uitgebreid toe te lichten en de wensen en behoeften van de inwoners in acht te nemen.

Een manier van toewijzen is de website “Klik voor Wonen” (www.klikvoorwonen.nl).

www.klikvoorwonen.nl). Klik voor Wonen, het regionale woningverdeelsysteem, bemiddelt in het verhuren en verkopen van woonruimten, parkeerruimten en bedrijfsruimten voor zeven woningcorporaties in West-Brabant. Echter, nog niet iedereen weet de weg naar de website Klik voor Wonen te vinden. Vooral oudere mensen hebben moeite met de website. Brabantse Waard heeft al februari 2015 aangekondigd mensen te helpen die moeite hebben met het systeem.

Ambitie

Dé momenteel gehandhaafde manier van toewijzen (Klik voor Wonen) moet transparanter worden en duidelijk zijn voor iedereen (ook offline).

Uitvoeringsagenda

Het toewijzingsbeleid van de woningcorporatie moet duidelijk voor elk inwoner worden toegelicht. Dat kan het beste door middel van een informatiebijeenkomst in de kern zelf, op een bekende en veel gebruikte plek zoals in de Blokhut. Tijdens de voorlichtingsavond dient Brabantse Waard de structuur en de werking van de website te bespreken. Op die manier moeten de te nemen stappen voor elke inwoner duidelijk, begrijpelijk en makkelijk te volgen zijn. Dit gebeurt bij voorkeur na de zomervakantiemaanden in september 2015.

Vervolgstep is een onderzoek van Brabantse Waard bij zittende huurders naar hun wensen en behoeftes inzake huur en koop. Dit wordt meegenomen bij het WBO 2015.

Bij de voorlichtingsbijeenkomst voor Van der Linden eind juni 2015 is met betrekking tot het toewijzingsbeleid verwarring ontstaan. Dit naar aanleiding van de nieuwe regelgeving per 1 januari 2016 met betrekking tot het zogenaamd passend toewijzen (“passendheidstoets”). De “passendheidstoets” in relatie tot het woonruimteverdeelsysteem “Klik voor Wonen” verdient daarom nadere toelichting.

Actie	Wie	Planning
Organiseren voorlichtingsavond Klik voor Wonen	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Hester Brinkman) 	3 ^e /4 ^e kwartaal 2015
Onderzoek bij zittende huurders naar hun wensen en behoeftes	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Hester Brinkman) 	Nader te bepalen (loopt mee in WBO)

Actie	Wie	Planning
Toewijzing woningen locatie van der Linden ("passendheidsstoets")	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Hester Brinkman) 	Nader te bepalen

5.4 Thema Voorzieningen & leefomgeving

Ook het thema Voorzieningen & Leefomgeving kent een drieledig probleem. Het gemeenschapshuis, de Blokhut, is een geliefde centrale plek in Helwijk en een essentieel onderdeel van het sociale leven van de inwoners. Hetzelfde geldt voor de, vooral voor de kinderen belangrijke, Speeltuin, basisschool en voorschoolgroep. Verder vormt ook de zorg voor ouderen een uitdaging.

5.4.1 BEHOUDEN DE BLOKHUT & SPEELTUIN

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

Het probleem is meerledig. Ten eerste hebben de Blokhut en de speeltuin slechts een beperkte ruimte ter beschikking. Vaak moeten activiteiten worden afgezegd omdat er geen ruimte meer beschikbaar is. De wens tot uitbreiding bestaat al langer. Hiervoor ontbreken de financiële middelen die ook hard nodig zijn voor het behouden van de dagelijkse activiteiten.

Ook het aantal vrijwilligers daalt toenemend omdat de jongere generatie minder tijd wil en kan vrijmaken om als vrijwilliger actief te zijn. Tenslotte worden de huidige eigenaren en geëngageerde inwoners ouder en moeten op een gegeven moment hun taken en verantwoordelijkheden overdragen.

Probleemstelling: Behouden van het gemeenschapshuis de Blokhut vormt een financiële maar ook sociale uitdaging.

Kaders en uitgangspunten

Betreffende de Blokhut is op woensdag 29 april 2015 de intentieverklaring 'uitbreiding gemeenschapshuis de Blokhut Helwijk' getekend. Na ondertekening is gestart met het haalbaarheidsonderzoek. Brabantse Waard, de speeltuinvereniging Kindervreugd en de gemeente hebben overeenstemming bereikt over de kaders voor het uit te voeren haalbaarheidsonderzoek naar de uitbreiding van gemeenschapshuis de Blokhut in Helwijk. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de totstandkoming van de gewenste uit-

breiding. De eerdere intentie was om de basisschool De Ruigenhil te combineren met gemeenschapshuis de Blokhut. Een eerder uitgevoerd onderzoek heeft uitgewezen dat dit niet haalbaar is. Om toch bij te dragen aan het versterken van de leefbaarheid in Helwijk wordt nu ingezet op uitbreiding van het gemeenschapshuis de Blokhut om hiermee een pand te realiseren dat voldoet aan de eisen en wensen van deze tijden.

Ambitie

Het is wenselijk om het gebouw uit te breiden en de speeltuin te renoveren. De leeftijd van de gemiddelde vrijwilliger moet omlaag – jongeren moeten worden aangetrokken (motiveren tot betrokkenheid).

Uitvoeringsagenda

Na de ondertekening van de intentieverklaring staan (bijna) alle lichten op groen en lijkt het een succesvolle realisatie van het plan te worden. Er wordt begonnen met een haalbaarheidsonderzoek om de nadere wensen, doelen en problemen in kaart te brengen. De plannen worden zo nodig aangepast en bijgesteld naar de nieuwe situatie. Vervolgens dient een akkoord bereikt te worden over de (aangepaste) plannen. Brabantse Waard, gemeente Moerdijk en de Blokhut nemen hierbij belangrijke rollen in. Om financieel op vaste benen te staan, worden fondsen geworven. Tenslotte blijft de grootste taak het uitvoeren van de plannen. Pas daarna kunnen gezamenlijke activiteiten worden ontwikkeld om gezamenlijk in de toekomst te starten. Hierbij vormen de basisschool, de peuterspeelzaal en het verenigingsleven belangrijke partners.

Een andere interessante en veelbelovende partner is Energiek Moerdijk, actief in alle kernen van Moerdijk. Of en op welke manier een samenwerking met de Blokhut in dit geval vruchtbaar en succesvol is, valt te onderzoeken. In ieder geval vormt een dergelijk samenwerkingsverband een mooi initiatief en voorbeeld voor de toekomst.

Energiek Moerdijk

Doel van Energiek Moerdijk is een vitale lokale samenleving waarin zelfredzaamheid gestimuleerd, medezeggenschap van alle betrokkenen gerealiseerd en bewustzijn voor de ecologische voetafdruk gecreëerd wordt. Energiek Moerdijk is gesticht door burgers van Moerdijk en als burgerinitiatief actief sinds herfst 2011.

Zon op Moerdijk:

Energiek Moerdijk helpt inwoners van Moerdijk bij de planning en installatie van technieken over duurzame energie.

Dat kunnen bedrijven en ondernemers, particulieren of overheden zijn. Het doel is niet slechts het collectief, goedkoper inkopen van zonnepanelen maar ook het besparen van energie. Dit is ook voor mensen zonder een geschikt dak. Energiek Moerdijk heeft een samenwerkingsovereenkomst gesloten met 3 ondernemers uit de gemeente Moerdijk. Gezamenlijk met Energiek Moerdijk is een leveringsprogramma opgesteld om materialen en diensten te leveren. Inmiddels zijn er 425 panelen op daken van verenigingshuizen, schuren, appartementen, kinderboerderijen en zo voort gemonteerd.

Energiek Moerdijk heeft een aantal speerpunten:

- Switchservice is interessant voor privépersonen maar ook verenigingen. Er is een constructie mogelijk waarbij de switchservice van individuele leden van verenigingen via Energiek Moerdijk en de vereniging zelf kan lopen. Hierbij komt er voor de vereniging ook extra geld vrij.
- Solartour organiseren in een kern of een energiek café in een bepaalde kern om interesse te kweken en te stimuleren. Op kleinschalig niveau kan een inhoudelijke avond over energiebesparing georganiseerd worden (op wijk- en buurtniveau) met een toelichting over de win-win situatie voor elk privéhuishouden.
- Energie-efficiëntie van particuliere huizen vergroten door kleine maar effectieve maatregelen uit te voeren.

Actie	Wie	Planning
Uitvoeren haalbaarheids-onderzoek en akkoord bereiken over (aangepaste) plannen	<ul style="list-style-type: none">• Brabantse Waard (Johan Bosters)• Gemeente Moerdijk• De Blokhut (les den Hollander)	In uitvoering
Fondsen werven	<ul style="list-style-type: none">• Nader te bepalen	Nader te bepalen
Samenwerking de Blokhut/Energiek Moerdijk onderzoeken	<ul style="list-style-type: none">• Energiek Moerdijk• De Blokhut (les den Hollander)	Nader te bepalen
Gezamenlijke activiteiten de Blokhut, basisschool, peuterspeelzaal, etc. ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none">• Nader te bepalen	Nader te bepalen

5.4.2 BEHOUDEN BASISCHOOL & VOORSCHOOLGROEP/PEUTER SPEELZAAL

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

Het probleem is tweeledig: het aantal kinderen in de voorschoolgroep/peuterspeelzaal groeit en het aantal leerlingen op school loopt steeds verder terug. De peuterspeelzaal accepteert vaak peuters van buiten Helwijk waardoor verdringing plaat vindt van de in Helwijk woonachtige peuters. Dit komt volgens de ouders vooral omdat de peuterspeelzaal in Helwijk minder ouderbijdrage eist.

Vervolgens worden de peuters uit Helwijk in Willemstad of elders ondergebracht. Dat maakt vervolgens een doorstroming naar een basisschool buiten Helwijk makkelijker (sociaal leven en sociale binding begint al in de peuterspeelzaal).

Probleemstelling: De gehele voorschoolse voorziening dient gelijk getrokken te worden in de gemeente.

Kaders en uitgangspunten

In de loop van 2015 gaat het een en ander veranderen in de voorscholen in Nederland om de voorzieningen gelijk te trekken. De voorscholen worden vanaf augustus 2015 omgevormd naar een peuteropvang - zo dus ook in Helwijk. De ouderbijdrage is dan inkomensafhankelijk. Dit heeft tot gevolg

dat het prijsverschil tussen voorscholen en peuteropvang verdwijnt (aangezien voorscholen nu vaak goedkoper zijn) en de peuteropvang onder de Wet kinderopvang gaat vallen. Ouders kunnen dan ook een toeslag bij de belastingdienst of de gemeente aanvragen. Er wordt verwacht dat hierdoor het probleem opgelost is. Kinderen uit Helwijk komen dus gewoon op de voorschoolgroep in Helwijk terecht waardoor ze ook makkelijker doorstromen naar de basisschool.

Een ander gevolg van de omvorming zou kunnen zijn dat een aantal voorscholen moeten sluiten omdat er op bepaalde locaties te weinig kinderen aanwezig zijn. De voorspelling is echter positief voor Helwijk

Ambitie

Als ambitie wordt een “plein vol kinderen” genoemd: Helwijkse kinderen op de Helwijkse school.

Uitvoeringsagenda

De toekomst van de basisschool is en blijft een cruciaal maar onzeker focuspunt in Helwijk. Het belang van een basisschool voor het voortbestaan van het sociale leven in kernen als Helwijk mag niet worden onderschat. In eerste instantie dient duidelijkheid te worden verkregen over de toekomst(visie) van de school. Hiervoor moeten gesprekken worden aangegaan met alle belanghebbende en betrokken partijen. Stichting de Waarden bepaalt de toekomstvisie van de school. Directeur en Medezeggenschapsraad kunnen hier belangrijke bemiddelaren zijn tussen inwoners en de Stichting. Ook partijen als de Ouderenraad, de Peuterspeelzaal (als verlengde van de school) en de ouders van de school-bezoekende kinderen moeten hierbij worden betrokken. De resultaten dienen besproken te worden om vervolgens de vervolgstappen te bepalen.

Actie	Wie	Planning
Overleg met betrokken partijen over toekomstvisie school De Ruigenhil	<ul style="list-style-type: none"> ● Stichting de Waarden ● Directeur ● Medezeggenschapsraad ● Ouderenraad ● Peuterspeelzaal ● Ouders ● Inwoners 	Nader te bepalen

Actie	Wie	Planning
Resultaten van overleggen bespreken en vervolgstappen bepalen	<ul style="list-style-type: none"> ● Nader te bepalen 	Nader te bepalen

5.4.3 BETERE ZORG VOOR OUDEREN

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

Het aanbod aan voorzieningen in Helwijk is in de afgelopen jaren verder gedaald. Dit tekort aan voorzieningen hangt nauw samen met de toekomst van de ouderen in de kern. De huidige situatie vereist creatieve vormen van ouderenvoorzieningen. De toenemende vergrijzing van de kern heeft invloed op het zorgsysteem. Er dient steeds meer zelf gedaan te worden - of men moet een beroep doen op derden en/of familieleden.

Surplus Zorg en Surplus Welzijn

Als welzijnsorganisatie legt Surplus Welzijn verbindingen tussen mensen, groepen en samenleving. Op vragen van burgers, gemeenten en maatschappelijke organisaties draagt Surplus in nauwe samenwerking met betrokkenen bij aan een leefbare samenleving. Persoonlijke ontwikkeling, sociaal contact en een actieve deelname aan de samenleving bij jong en oud wordt gestimuleerd. Een integrale aanpak in het werk is het uitgangspunt van de organisatie in de regio West.

Surplus Zorg biedt in West- en Midden-Brabant een gevarieerd aanbod op het gebied van zorg, wonen en welzijn. De vraag van de cliënt staat centraal, zorgarrangementen worden op maat gemaakt. Een herkenbare omgeving is belangrijk, dichtbij familie en naasten, met een zo breed mogelijk aanbod van zorgvormen. Voorbeelden hiervan zijn thuiszorg, woonzorgcentra, zelfstandige appartementen, diervoorzorg en dagbehandeling.

De momentele praktijksituatie van ouderenzorg zou volgens veel oudere inwoners in Helwijk een onvoldoende krijgen. Ook de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de verschillende hulpinstanties wordt simpelweg als slecht ervaren. De fysieke afstand tot (bijna alle) voorzieningen wordt als te groot ervaren. De afstanden naar het gemeentehuis, de supermarkt en de huisarts zijn ook te lang, zelfs voor jonge mensen en gezinnen. Maar het betreft zeker niet alleen de fysieke afstand, ook de toegankelijkheid van

deze voorzieningen is onvoldoende goed geregeld. Omgaan met de digitale snelweg valt nog niet mee. Vooral ouderen hebben problemen met het gebruik van computers.

Probleemstelling: De status van de ouderenzorg en de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de hulpinstanties over het algemeen wordt als slecht ervaren.

Kaders en uitgangspunten

De woningbouwstichting Brabantse Waard bevindt zich in Zevenbergen, waar ook de gemeente Moerdijk is gevestigd. Ook Stichting Surplus heeft geen vestiging in Helwijk - woonzorgcentra, pluspunten en steunpunten bevinden zich in andere kernen. Het dichtstbijzijnde pluspunt is in Willemstad gevestigd. Dit is, vooral voor minder mobiele ouderen een te grote afstand. Een centraal punt, zoals het gemeenschapshuis de Blokhut kan fungeren als centrale punt waar regelmatig (wekelijks) vertegenwoordigers van de verschillende instanties spreekuur houden.

Ambitie

De ambitie is het opzetten van een Pluspunt in de Blokhut alsmede de '1 Loket' functie van het vrijwilligersnetwerk Moerdijk. Deze punten zijn ook onderdeel van het uit te voeren haalbaarheidsonderzoek voor de Blokhut. Ook een betere samenwerking tussen jong en oud is wenselijk (elkaar steunen).

Uitvoeringsagenda

Er heerst nog te veel onduidelijkheid bij de (oudere) inwoners over inhoud en strekking van de WMO en de veranderingen in de zorg. Surplus zal in samenwerking met de gemeente hiervoor zo spoedig mogelijk een voorlichtingsavond organiseren in Helwijk om het een en ander toe te lichten en dieper in te gaan op de problemen en knelpunten in Helwijk zelf.

Dat alleen is echter niet voldoende - oudere inwoners voelen zich onvoldoende gesteund door de verschillende instanties. Met de betrokken partijen zoals Surplus, Gemeente Moerdijk, de huisartsen, de Blokhut

en de inwoners dient het gesprek te worden gezocht om voldoende ondersteuning voor de oudere inwoners te garanderen en het mogelijk te maken om in Helwijk oud te worden.

Gestreefd wordt naar een centraal loket (het '1 Loket vrijwilligers Moerdijk' als een 'Pluspunt') in Helwijk zelf, eenvoudig bereikbaar voor iedereen, waar elke belangrijke en betrokken instantie op regelmatige tijden spreekuur heeft om een optimale verzorging voor de oudere inwoners te garanderen. Als mogelijke locatie dient zich de Blokhut aan.

Actie	Wie	Planning
Toelichting van Surplus over inhoud en betekenis WMO en veranderingen in de zorg. Brabantse Waard wil hierbij aanhaken in verband met aanpassingen in huurwoningen	<ul style="list-style-type: none"> • Surplus (Nico Rijven) • Gemeente Moerdijk • Brabantse Waard 	Nader te bepalen
Overleg met betrokken partijen hoe voldoende ondersteuning voor oudere inwoners gegarandeerd kan worden	<ul style="list-style-type: none"> • Surplus (Nico Rijven) • Gemeente Moerdijk • Huisarts • De Blokhut (Ies den Hollander) • Inwoners 	Nader te bepalen
Centraal loket openen om iedereen (met name ouderen) te voorzien in steun dichtbij huis. Samenwerking zoeken met "1-loket Vrijwilligers Moerdijk". Pluspunt als optie zien	<ul style="list-style-type: none"> • Surplus (Nico Rijven) • Gemeente Moerdijk • De Blokhut (Ies den Hollander) • Inwoners 	Nader te bepalen

5.5 Thema Verkeer

De recent doorgetrokken snelweg A29/A4 levert bij de inwoners veel last op. Ook is er binnen de kern een aantal plekken waar onveilige verkeerssituaties optreden in verband met te snel rijdend verkeer.

5.5.1 OVERLAST A29/A4

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

De snelweg A4 is een tijd geleden bij Steenberg doorgetrokken en uitgebreid. Tussen juli 2012 en augustus 2013 is in Heijningen op één locatie vlak langs de rijksweg het geluid gemeten aan de westzijde van de A29. Hieruit is gebleken dat voor doortrekken van de A4 de geluidsbelasting binnen de limiet bleef.

Helwijk ligt verder van de snelweg af en dus was ook daar de geluidsbelasting binnen de limiet. Er heeft (nog) geen geluidsmeting specifiek voor Helwijk plaatsgevonden.

De inwoners geven ook aan dat de meting voor Heijningen onvoldoende is, aangezien noch met de specifieke situatie in Helwijk, noch met de windrichting rekening is gehouden. De inwoners ervaren duidelijk overlast naar aanleiding van het doortrekken van de A4 en benoemen geluidsoverlast en zorgen over fijnstof als cruciale punten.

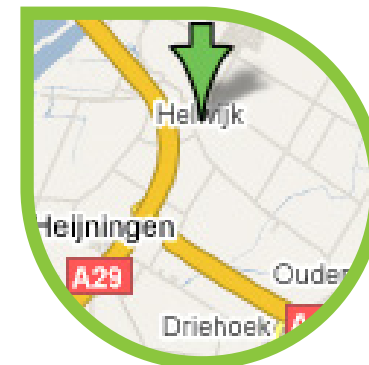
Probleemstelling: Na het doortrekken van de snelweg zijn verkeer en aantal files, en hierdoor de geluidshinder en de hoeveelheid fijnstof toegenomen.

Kaders en uitgangspunten

Zoals eerder vermeld, is een geluidsonderzoek uitgevoerd voor Heijningen. Gedurende de geluidsmetingen was het gemiddelde gemeten geluidniveau 61,9 dB. Volgens de geluidwetgeving bedraagt de maximale geluidbelasting op deze locatie ongeveer 64 dB. Op het moment van meten werd de norm dus niet overschreden. Op basis van verkeersprognoses werd duidelijk dat de geluidsbelasting toe zal nemen met ongeveer 4 dB bovenop de resultaten van de nulmeting. Op basis van deze gegevens en aanvullende geluidberekeningen is het college van burgemeester en wethouders in gesprek met Rijkswaterstaat gegaan. Samen is gekeken naar welke maatregelen er nodig en mogelijk zijn.

Rijkswaterstaat legt in 2015 op de A29 ter hoogte van Heijningen tweelaags Zeer Open Asfaltbeton (ZIZOAB) aan. Over een lengte van ongeveer 1 km,

ter hoogte van de kern Heijningen, wordt de weg in beide rijrichtingen voorzien van deze geluidarmere asfaltlaag. Met de aanleg van het ZIZOAB, wat vergeleken met het bestaande ZOAB een extra geluidreducerend effect heeft, wordt geanticipeerd op een toekomstig knelpunt. Dit resultaat is mede dankzij de inzet van de dorpsafel Heijningen en de werkgroep tot stand gekomen.

Daarnaast zijn op 17 januari 2014 trillingsmetingen uitgevoerd bij enkele woningen aan de Oude Heijningensedijk. Uit het onderzoek blijkt dat de trillingssterkte voldoet aan de onderste streefwaarde uit de SBR-richtlijn (Stichting Bouwresearch). Op grond van de gevonden onderzoeksresultaten kan gesteld worden dat hinder als gevolg van trillingen vanwege het verkeer op rijksweg A29/A4 niet verwacht mag worden.

Een dergelijk uitgebreid onderzoek heeft echter voor Helwijk nooit plaatsgevonden. Helwijk ligt verder van de rijksweg af dan Heijningen en zelfs in Heijningen heeft er niet elke inwoner last van. Enkel die inwoners gevestigd langs de rijksweg ervaren overlast.

Ambitie

De werkelijke geluidshinder dient specifiek voor Helwijk te worden onderzocht en zo nodig onder de wettelijke norm gebracht te worden door middel van het treffen van maatregelen vergelijkbaar met Heijningen.

Uitvoeringsagenda

Voor de inwoners is het wenselijk en lijkt het nuttig om bij de werkgroep in Heijningen aan te sluiten, gefaciliteerd door Gemeente Moerdijk. De werkgroep in de andere kern is al langer bezig met het oplossen van dit knelpunt, aangezien het dorp Heijningen meer last ondervindt van de recent doorgetrokken snelweg. Onder het motto "Samen staan wij sterk" kunnen de inwoners van Helwijk profiteren van de ervaringen van de inwoners in Heijningen en samen een actieplan ontwikkelen.

Eerst dient onderzocht te worden (wie: straat en huisnummers) last heb-

ben van het verkeer. Een gesprek met Rijkswaterstaat lijkt in dit geval noodzakelijk. Maar volgens de inwoners van Helwijk reikt de strekking van het probleem verder. De nu wel of niet genomen stappen (in de omgeving Heijningen) zijn gebaseerd op een geluidsonderzoek in Heijningen. Er is niet specifiek rekening gehouden met de situatie in Helwijk. Voor de inwoners van Helwijk is het wenselijk om een losstaand onderzoek voor de kern Helwijk op te starten om de daadwerkelijke belasting van geluid en fijnstof in kaart te brengen. Hier dient de gemeente zich aan als trekker van het onderzoek.

Daarnaast dienen de mensen die daadwerkelijk overlast ervaren van de rijksweg dit te melden bij Rijkswaterstaat. Er zijn momenteel bij Rijkswaterstaat geen klachten over geluidsoverlast bekend vanuit Helwijk. Dit maakt het voor de gemeente lastig om aan te tonen dat er overlast wordt ervaren.

Actie	Wie	Planning
Nadere probleemanalyse overlast rijksweg maken (onderzoek grootte probleem)	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Moerdijk Inwoners (J. Roelse, M. Stout, K. de Witte, Peters) 	Nader te bepalen
Aansluiting zoeken bij werkgroep dorpsstafel Heijningen	<ul style="list-style-type: none"> Werkgroep Thema Verkeer 	Nader te bepalen
Overleg met Rijkswaterstaat	<ul style="list-style-type: none"> Rijkswaterstaat Gemeente Moerdijk Inwoners (J. Roelse, M. Stout, K. de Witte, Peters) 	Nader te bepalen
Onderzoek (d.m.v. bijv. berekeningen) geluid en fijnstof specifiek voor Helwijk	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Moerdijk 	Nader te bepalen

5.5.2 SNELHEID IN DE KERN

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

Op verschillende plekken in Helwijk geven de inwoners aan last te ondervinden van te snel rijdend verkeer. De inwoners konden gedurende de avonden niet duidelijk benoemen op welke plekken het probleem precies speelt. Overeenstemming was er inzake het verkeersprobleem op het Steenpad

dat een belangrijk toegangspunt tot de kern vormt. In het weekend zijn voornamelijk motorrijders en toeristen van Fort de Hel de veroorzakers van het probleem. De inwoners geven ook aan dat het oversteken, vooral voor ouderen en kinderen, levensgevaarlijk blijkt te zijn.

Probleemstelling: Te hard rijdend “plezier-verkeer” maakt de kern onveilig.

Kaders en uitgangspunten

In Helwijk geldt een snelheidslimiet van 50 km/u, zoals wettelijk bepaald in Nederland voor binnen de bebouwde kom. Ook is er in Helwijk een aantal 30 km/u-zones te vinden. Dit is een gebied waar de maximumsnelheid op 30 km/u is vastgesteld; doorgaans toegepast op erf-toegangswegen en in de buurt van scholen. De voornaamste reden om tot aanleg van een 30 km/u-zone over te gaan is een verbetering van de verkeersveiligheid in verblijfsgebieden. Het realiseren van 30 km/u-zones gaat vaak gepaard met de aanleg van drempels en andere verkeer-remmende maatregelen.

Ambitie

Een veilig Steenpad realiseren en handhaven.

Uitvoeringsagenda

In eerste instantie dient er een nadere analyse van het probleem plaats te vinden. Vervolgens kunnen de aard, de oorzaak en de grootte van het probleem onderzocht worden. Dit is noodzakelijk omdat het probleem nog steeds niet duidelijk en helder is geformuleerd.

Actie	Wie	Planning
Onderzoeken aard, oorzaak en grootte van probleem	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Moerdijk Inwoners 	Nader te bepalen
Handhaven op maximale snelheid	<ul style="list-style-type: none"> Politie Boa's gemeente Moerdijk 	Doorlopend

5.6 Thema Bereikbaarheid

Hoewel Helwijk met de auto goed bereikbaar is dankzij haar ligging dicht bij de snelweg, is de bereikbaarheid met het openbaar vervoer minder ideaal en zijn de fietsroutes naar de omliggende plaatsen (onder andere Zevenbergen, Fijnaart) niet altijd veilig.

5.6.1 OV-VERBINDING EN OVERSTAP IN FIJNAART

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

De aansluiting van de busverbinding is slecht geregeld, met name de route Breda-Fijnaart-Willemstad. In Fijnaart wachten de bussen niet op elkaar wat een onnodig langere reistijd tot gevolg heeft. Ook rijden in de ochtend gemiddeld gezien te weinig bussen voor scholieren. De wel rijdende bussen sluiten niet goed aan bij de eerste en tweede uur van de schoollessen. Hier van ondervinden vooral scholieren veel last die vervolgens door de ouders naar school worden gebracht of van school worden gehaald moeten worden. De inwoners geven aan dat al meerdere keren een poging is gedaan om de vervoersmaatschappij te benaderen, maar zonder succes

Probleemstelling: De bussen wachten in Fijnaart niet op elkaar waardoor reizigers vaak de overstap missen en er een langere wachttijd ontstaat.

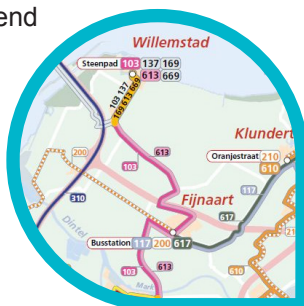
Kaders en uitgangspunten

De busmaatschappij Arriva verzorgt openbaar vervoer in Helwijk. Zowel buslijn 103 als buslijn 169 doen Helwijk aan. Lijn 103 rijdt tussen Willemstad, Helwijk, Fijnaart, Oud Gastel en Roosendaal. In Fijnaart kan overgestapt worden op lijn 117 naar Klundert, Zevenbergen en Breda.

Lijn 169 rijdt tussen Oud-Beijerland en Willemstad en doet hier tussen o.a. Klaaswaal, Numansdorp en Helwijk aan. In de ochtend rijdt lijn 137 1 dienst rechtstreeks naar Rotterdam Zuidplein en lijn 613 rijdt 1 dienst naar Oudenbosch.

Ambitie

Een goede aansluiting is cruciaal om een kwalitatief vervoer te garanderen.

Uitvoeringsagenda

De inwoners geven zelf aan al vaker het gesprek te hebben gezocht met de betreffende busmaatschappij, echter zonder succes. Volgens de inwoners was er weinig tot geen reactie en trad er ook geen verandering op. Peter Lammens, vertegenwoordiger in de stadsraad, kan volgens eigen zeggen bemiddelen tussen de inwoners en de busmaatschappijen. Hiervoor dient hij op tijd aangehaakt en betrokken te worden. De gemeente kan hierbij een belangrijke schakel zijn.

Actie	Wie	Planning
Contact zoeken met Peter Lammens (stadsraad)	<ul style="list-style-type: none">• Gemeente Moerdijk	Nader te bepalen
Overleg met busmaatschappij over de overstap in Fijnaart	<ul style="list-style-type: none">• Gemeente Moerdijk• Busmaatschappij• Inwoners (Miranda Bestebreur, Peter Lammens (onder voorbehoud))	Nader te bepalen
Overleg busmaatschappij over route en tijden	<ul style="list-style-type: none">• Gemeente Moerdijk• Busmaatschappij• Inwoners (Miranda Bestebreur, Peter Lammens (onder voorbehoud))	Nader te bepalen

5.6.2 VEILIGE FIETSVERBINDING VOOR SCHOLIEREN

Achtergrondsituatie en probleemanalyse

Schoolkinderen gaan vaak met de fiets naar hun school, zoals naar het Markland College. De weg naar Klundert en Zevenbergen is echter onverlicht en wordt door velen als te smal en onveilig ervaren, gezien de snelheidsverschillen tussen fiets en gemotoriseerd verkeer. Dit is met name in de ochtend- en avonden van de donkere herfst- en wintermaanden een cruciaal punt.

Ook het toerisme, vooral naar en van Fort de Hel, ondervindt hier ook last van.

Probleemstelling: De fietsverbinding naar Klundert en Zevenbergen is vooral 's avonds en in de winter niet veilig.

Kaders en uitgangspunten

De gemeente Moerdijk werkt momenteel aan een veilige fietsverbinding op de Noordlangeweg. In 2011 heeft de gemeente het fiets- en wandelpaden-netwerk vastgesteld. Hierin stond ook een veilige fietsverbinding tussen Willemstad en Zevenbergen beschreven. Nadat een extern adviesbureau de voor- en nadelen van mogelijke tracés heeft onderzocht, is de voorkeursvariant bepaald – Noordlangeweg, Tonsedijk en Zwingelspaandedijk. De route via de Noordlangeweg is de kortste route vanuit Willemstad naar Zevenbergen. Hier is echter niet elke bewoner het mee eens omdat (vooral de kinderen) doorgaans via de Zuidlangeweg fietsen.

In juli 2015 is tijdens een bijeenkomst met belanghebbenden het definitieve concept ontwerp besproken. De start van de uitvoering van de werkzaamheden is gepland in het 2de kwartaal 2016.

De Zuidlangeweg is onlangs grondig aangepakt en de fietsweg is in goede staat. Er rijdt verder weinig verkeer, ca. 280 motorvoertuigen per etmaal. Nadat de Noordlangeweg is aangepast, zal de hoeveelheid verkeer gemonitord worden. Mocht de toename relatief groot zijn, dan moet bekeken worden welke aanvullende maatregelen noodzakelijk en mogelijk zijn.

Ambitie

Er moet (vooral voor schoolgaande kinderen) een veilige fietsroute gerealiseerd en gepromoot worden.

Uitvoeringsagenda

Aangezien een grote hoeveelheid inwoners (en hier vooral schoolgaande kinderen) de Zuidlangeweg als fietsverbinding naar de omliggende kernen gebruikt, zal dit ook na aanleg van de Noordlangeweg niet snel gaan veranderen. Vandaar dat het noodzakelijk lijkt om de alternatieve routes en de veiligheidstoestand te onderzoeken. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Moerdijk.

Aangezien het concept ontwerp voor de Noordlangeweg niet door elke be-

woner wordt gedragen, dient de gemeente een inhaalslag te maken inzake voorlichting. Waarom is deze route gekozen? In hoeverre zijn de inwoners (en gebruikers van de fietsverbinding) betrokken bij het ontwerp? Wat betekent dit voor alternatieve routes? Afsluitend dienen de scholieren specifiek worden voorgelicht, met onder andere hulp vanuit de scholen en leraren zelf. Vooral aan jongere scholieren dient nut, noodzaak en voordelen van de nieuwe fietsroute toegelicht te worden om het gebruik van deze route in de toekomst te stimuleren.

Gebleken is dat in het verleden de voorlichting over de fietsverbinding met betrekking tot Helwijk ietwat onderbelicht is gebleven. Tijdens de dorpsavonden en -tafels is dit al erkend en is direct overgeschakeld naar een andere benadering, waarbij een inhaalslag is gemaakt en waarbij ook via onder andere de tafelgesprekken de inwoners actief zijn geïnformeerd. Deze lijn wordt nu doorgetrokken.

Actie	Wie	Planning
Actief doorgaan met de voorlichting over de keuze van de Noordlangeweg als fietsverbinding, inclusief informatie over de vervolgaanpak	<ul style="list-style-type: none">• Gemeente Moerdijk (Han de Vlieger)	Nader te bepalen
Specifieke voorlichting voor de scholieren (promoten Noordlangeweg). Samen met Markland College de actie op school-thuis route vorm geven (deels fysiek maar vooral gericht op gedrag en voorlichting)	<ul style="list-style-type: none">• Gemeente Moerdijk• Basisschool• Ouders• Markland College	Nader te bepalen

6. Vervolg

6 Vervolg

6.1 Dynamisch proces

Voor u ligt het gebiedsplan Helwijk. Het gebiedsplan is tot stand gekomen door intensieve samenwerking tussen inwoners, gemeente en maatschappelijke partners. In het vorige hoofdstuk zijn bij de vier thema's concrete uitdagingen benoemd waar al de genoemde partijen nu mee aan de slag kunnen gaan.

De dynamische uitvoeringsagenda is ingevuld. Het is nu tijd om aan de slag te gaan met de benoemde actiepunten. Daarbij is het proces en de organisatie rond het gebiedsplan minstens zo belangrijk als het product. Doordat gemeente, maatschappelijke partijen en inwoners elkaar in het kader van het gebiedsplan blijven opzoeken, kunnen ontwikkelingen die van invloed zijn op de leefbaarheid in het Helwijk met elkaar gedeeld worden.

Dit hoofdstuk gaat in op de besluitvorming die over dit gebiedsplan plaatsvindt en op de wijze waarop partijen gevolg willen geven aan de ingezette samenwerking. Ook wordt ingegaan op de middelen die beschikbaar zijn.

De gemeente wil Energiek Moerdijk in elke kern een podium bieden om op lokaal niveau het duurzaamheidsbeleid verder gestalte te kunnen geven. Energiek Moerdijk gaat in het vervolg dan ook een belangrijke partner worden voor het realiseren van het gemeentelijke duurzaamheidsbeleid en zal een prominentere rol in het uitvoeringstraject van alle gebiedsplannen krijgen.

6.2 Besluitvorming

Het gebiedsplan wordt voorgelegd aan de raad van bestuur van de Woningstichting Brabantse Waard, het bestuur van Stichting Surplus en de gemeenteraad van Moerdijk. Zij nemen kennis van voorliggend gebiedsplan. Ten aanzien van een aantal onderwerpen heeft de gemeente een besluitvormende rol. Deze onderwerpen worden dan ook specifiek aan de gemeenteraad ter besluitvorming gelegd.

6.3 Organisatie en overleg

Het gebiedsplan is opgesteld aan de hand van dorpsavonden en -tafels. Nu het voorliggend gebiedsplan is opgeleverd, betekent dit niet het einde van de dorpsavonden en -tafels. Zoals eerder gezegd, vormt voorliggend gebiedsplan het begin. De dorpsavonden en -tafels worden voortgezet.

Nieuwe rol van de gemeente

De gemeenschap van Helwijk heeft een sleutelrol in het bepalen van de doelstelling en uitvoeringsagenda van het gebiedsplan binnen de kaders die de gemeente en maatschappelijke partners hebben. De gemeente beseft dat haar rol en dus ook van haar medewerkers gaat veranderen. De gemeente Moerdijk ziet voor zichzelf in de toekomst een aanjagende en coördinerende rol weggelegd waarin overheidsparticipatie een belangrijke rol speelt: *“Als gemeente willen we graag kennis en informatie delen, ruimte geven aan leefbaarheidsinitiatieven die door inwoners of andere partijen worden opgepakt. We willen deze initiatieven stimuleren waar nodig, door bijvoorbeeld partijen bij elkaar te brengen. Daarbij willen we ook dingen ‘halen’, vroegtijdig weten wat er speelt zodat we dit kunnen betrekken bij het stellen van de kaders en beleid. Als overheid willen we juist met de gebruikers van de ruimte in gesprek komen èn blijven. Waar mogelijk sluiten wij zoveel mogelijk aan bij wat er leeft bij de gebruikers.”*

Dorpstafel

Het gebiedsplan en dan vooral de dynamische uitvoeringsagenda, gaat een centrale rol spelen bij het bewaken van de leefbaarheid in Helwijk. Communicatie hierover vindt plaats aan de hand van de dorpstafel. De dorpstafel bestaat uit sleutelfiguren uit Helwijk, vertegenwoordigers van de gemeente Moerdijk en vertegenwoordigers van de maatschappelijke partners. De samenstelling van de dorpstafel is niet statisch. Wanneer mensen hierbij betrokken willen zijn, zijn ze van harte welkom om mee te doen. De dorpstafel komt ongeveer vier keer per jaar bij elkaar. Aan de hand van de thema's zijn op dit moment werkgroepen gestart die zich met deze thema's en de daarbij behorende acties bezig houden. Vanuit de gemeente is een gebiedscoördinator betrokken voor de begeleiding van dit proces, die zorgt voor aansturing en afstemming van de dorpstafel en de acties. De gebiedscoördinator is het eerste aanspreekpunt voor vragen en acties betreffende het gebiedsplan.

Dorpsavonden

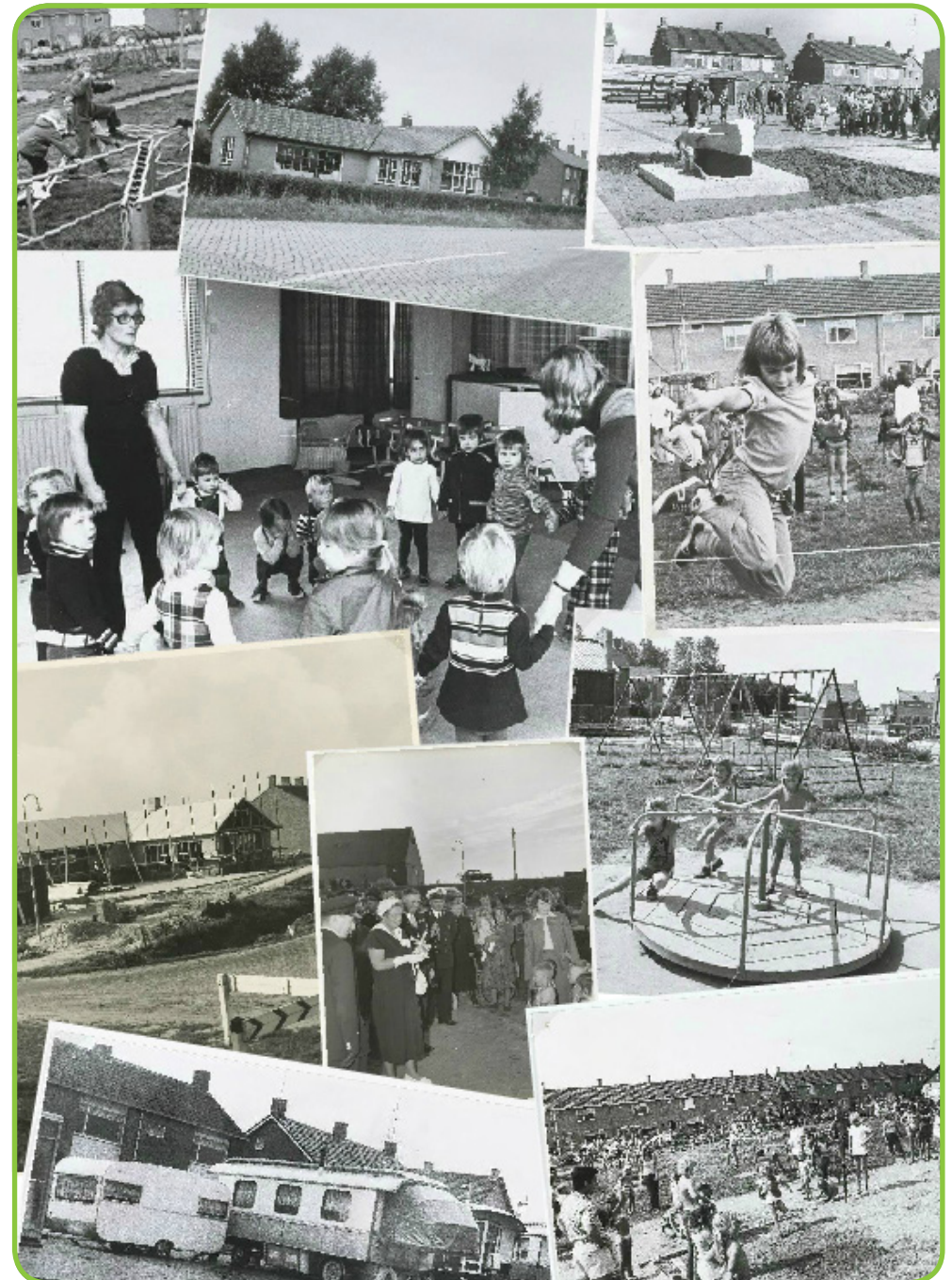
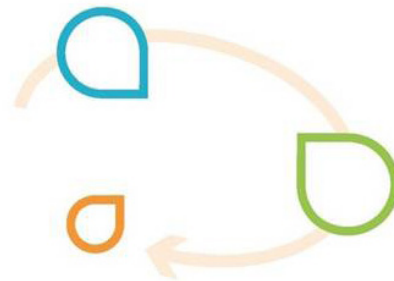
Eenmaal per jaar wordt de stand van zaken besproken op de dorpsavond, waarbij ook de betrokken bestuurders van de gemeente aanwezig zijn. De dorpsavonden zijn bedoeld om inwoners te betrekken bij de ontwikkelingen die ingezet worden vanuit de dorpsstafel. Inwoners kunnen reageren op de opzet vanuit de dorpsstafel en kunnen ideeën en suggesties aan de sleutelfiguren meegeven. Door op de hoogte te zijn van wat er speelt, kunnen inwoners ook zelf een actieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid van Helwijk.

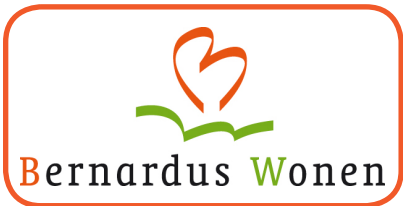
6.4 Middelven

De gemeente Moerdijk en Brabantse Waard hebben gezamenlijk een leefbaarheidsfonds, genaamd “MoerdijkLeeft”, opgezet (www.moerdijkleeft.nl). Dit fonds faciliteert activiteiten die de sociale samenhang en leefbaarheid in een dorp, wijk of kern in de gemeente Moerdijk bevorderen door materialen kosteloos uit te lenen.

In aanvulling op “Moerdijk Leeft” is er een apart uitvoeringsbudget om kleine initiatieven ten behoeve van de leefbaarheid te faciliteren en in gang te zetten. Verder geeft de gemeente Moerdijk verenigingen en stichtingen de mogelijkheid om voor nieuwe initiatieven een eenmalige subsidie aan te vragen. Activiteiten gericht op verbetering van de leefbaarheid of sociale structuur kunnen hiervoor in aanmerking komen. Er is wel een aantal voorwaarden, meer informatie over de éénmalige subsidie van de gemeente Moerdijk is te vinden op www.moerdijk.nl/subsidie. Ook bij de provincie Noord-Brabant is het mogelijk om subsidie aan te vragen voor kleine projecten die de leefbaarheid versterken. Het gaat hier om ‘doe-budgetten’.

Het komt steeds vaker voor: mensen bundelen de krachten en zorgen samen met burens, vrienden of familie voor een betere woon- of leefomgeving. Denk hierbij bijvoorbeeld aan: zwerfvuil opruimen met de buurt of zelf een trimbaan aanleggen? De gemeente wil deze initiatieven faciliteren. Op www.moerdijk.nl/uw-idee-voor-de-wijk staat hierover nadere informatie.

Afsluitend woord

"Gebiedsplan: een gezamenlijke verantwoordelijkheid"

Het behouden van de leefbaarheid en de vitaliteit van Helwijk behoort tot onze verantwoordelijkheid.

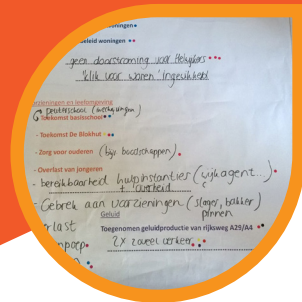
Wij zijn als bestuurders van de gezamenlijke partners net als de sleutelfiguren dan ook trots op dit resultaat. De kernen binnen de gemeente Moerdijk hebben elk hun eigen dynamiek, met sterke en minder sterke kanten. Daarom zijn wij zo blij met dit gebiedsplan, een plan waarin deze dynamiek beschreven staat en waarin concreet staat welke plannen er nodig zijn om de leefbaarheid verder te versterken.

De ontwikkelingen in de maatschappij en de bezuinigingen dwingen ons tot keuzes. Om de goede keuzes te kunnen maken, is het belangrijk dat we van elkaar weten wat er leeft en speelt in een kern. En dat kunnen we het beste met u, als inwoners. Niet alleen omdat er steeds meer een beroep op uw inzet gedaan zal worden, maar vooral omdat u het beste weet wat er speelt in Helwijk.

Een gebiedsplan is nooit klaar. Ontwikkelingen zullen regelmatig leiden tot het bijstellen van visie, strategie en bijbehorende actiepunten. Daarom is het mooi, dat het proces hier niet ophoudt en dat het gebiedsplan op tafel komt te liggen bij dorpsafels en dorpsavonden die in de toekomst zullen volgen. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en dit vergt de inzet van alle betrokkenen, niet in de laatste plaats van de inwoners van Helwijk zelf.

Bestuurders van de gezamenlijke partners.

Wethouder Frans Fakkers, Gemeente Moerdijk
Ruud van den Boom, Woningstichting Brabantse Waard
Anthonie Maranus, Stichting Surplus
Rens van den Oever, Politie Midden- en West Brabant

Bijlagen

Bijlage 1 Dynamische uitvoeringsagenda

Thema Wonen

Actie	Wie	Planning
Uitzoeken wie van de kern bij het WBO betrokken wil en kan zijn. In ieder geval Peter Lammens (stadsraad) uitnodigen	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk 	Afgerond
Sleutelfiguren worden in een vroeg stadium (in elkaar zetten vragenlijst) betrokken bij het WBO	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard • Gemeente Moerdijk 	Afgerond
Invullen en terugsturen van het WBO door inwoners en actief aanspreken andere inwoners	<ul style="list-style-type: none"> • Inwoners 	Afgerond
Resultaten bespreken en gebruiken om (zo nodig) verhouding huur/koop van Brabantse Waard aan te passen	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard • Gemeente Moerdijk • Inwoners 	3 ^e /4 ^e kwartaal 2015
Ontwikkelen gereedschapskist & communicatiestrategie voor Helwijk	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Johan Bosters) 	Afgerond
Onderzoek Brabantse Waard naar wensen van en mogelijkheden voor oudere inwoners om hun woningen levensloopbestendig te maken	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Johan Bosters) • Inwoners 	Nader te bepalen
Inwoners betrekken bij bouwplan van der Linden (o.a. informatiebijeenkomst juni 2015)	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Johan Bosters) 	Afgerond
Uitrollen Wonen met gemak	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk 	Nader te bepalen

Actie	Wie	Planning
Organiseren voorlichtingsavond Klik voor Wonen	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Hester Brinkman) 	3 ^e /4 ^e kwartaal 2015
Onderzoek bij zittende huurders naar hun wensen en behoeftes	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Hester Brinkman) 	Nader te bepalen (loopt mee in WBO)
Toewijzing woningen locatie van der Linden ("passendheidsstoets")	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Hester Brinkman) 	Nader te bepalen

Thema Voorzieningen & leefomgeving

Actie	Wie	Planning
Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek en akkoord bereiken over (aangepaste) plannen	<ul style="list-style-type: none"> • Brabantse Waard (Johan Bosters) • Gemeente Moerdijk • De Blokhut (Ies den Hollander) 	In uitvoering
Fondsen werven	<ul style="list-style-type: none"> • Nader te bepalen 	Nader te bepalen
Samenwerking de Blokhut/Energiek Moerdijk onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> • Energiek Moerdijk • De Blokhut (Ies den Hollander) 	Nader te bepalen
Gezamenlijke activiteiten de Blokhut, basisschool, peuterspeelzaal, etc. ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none"> • Nader te bepalen 	Nader te bepalen
Overleg met betrokken partijen over toekomstvisie school De Ruigenhil	<ul style="list-style-type: none"> • Stichting de Waarden • Directeur • Medezeggenschapsraad • Ouderenraad • Peuterspeelzaal • Ouders • Inwoners 	Nader te bepalen
Resultaten van overleggen bespreken en vervolgstappen bepalen	<ul style="list-style-type: none"> • Nader te bepalen 	Nader te bepalen

Actie	Wie	Planning
Toelichting van Surplus over inhoud en betekenis WMO en veranderingen in de zorg. Brabantse Waard wil hierbij aanhaken in verband met aanpassingen in huurwoningen	<ul style="list-style-type: none"> • Surplus (Nico Rijven) • Gemeente Moerdijk • Brabantse Waard 	Nader te bepalen
Overleg met betrokken partijen hoe voldoende ondersteuning voor oudere inwoners gegarandeerd kan worden	<ul style="list-style-type: none"> • Surplus (Nico Rijven) • Gemeente Moerdijk • Huisarts • De Blokhut (les den Hollander) • Inwoners 	Nader te bepalen
Centraal loket openen om iedereen (met name ouderen) te voorzien in steun dichtbij huis. Samenwerking zoeken met "1-loket Vrijwilligers Moerdijk". Pluspunt als optie zien	<ul style="list-style-type: none"> • Surplus (Nico Rijven) • Gemeente Moerdijk • De Blokhut (les den Hollander) • Inwoners 	Nader te bepalen

Thema Verkeer

Actie	Wie	Planning
Nadere probleemanalyse overlast rijksweg maken (onderzoek grootte probleem)	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk • Inwoners (J. Roelse, M. Stout, K. de Witte, Peters) 	Nader te bepalen
Aansluiting zoeken bij werkgroep dorpsstafel Heijningen	<ul style="list-style-type: none"> • Werkgroep Thema Verkeer 	Nader te bepalen
Overleg met Rijkswaterstaat	<ul style="list-style-type: none"> • Rijkswaterstaat • Gemeente Moerdijk • Inwoners (J. Roelse, M. Stout, K. de Witte, Peters) 	Nader te bepalen

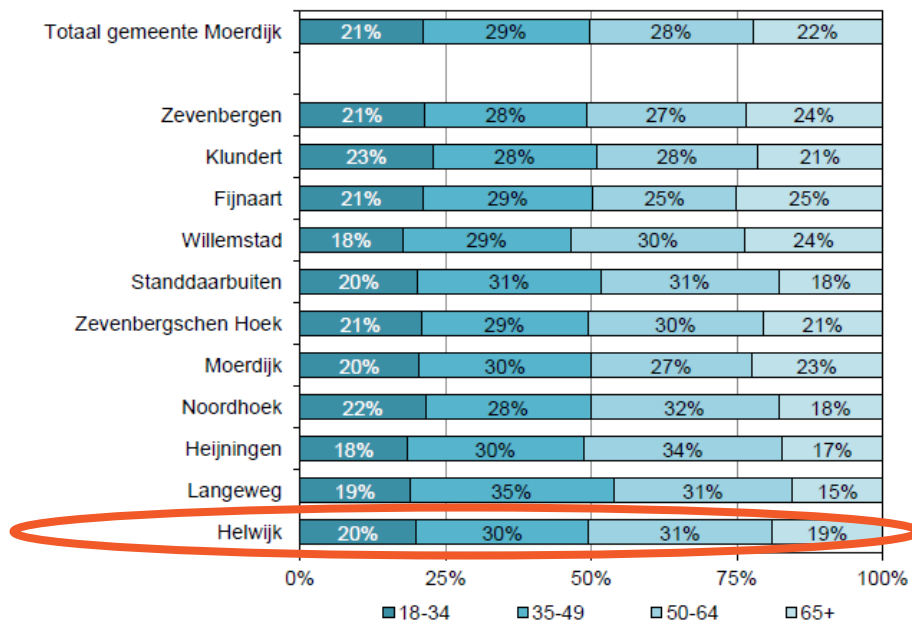
Actie	Wie	Planning
Onderzoek (d.m.v. bijv. berekeningen) geluid en fijnstof specifiek voor Helwijk	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk 	Nader te bepalen
Onderzoeken aard, oorzaak en grootte van probleem	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk • Inwoners 	Nader te bepalen
Handhaven op maximale snelheid	<ul style="list-style-type: none"> • Politie • Boa's gemeente Moerdijk 	Doorlopend

Thema Bereikbaarheid

Actie	Wie	Planning
Contact zoeken met Peter Lammens (stadsraad)	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk 	Nader te bepalen
Overleg met busmaatschappij over de overstap in Fijnaart	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk • Busmaatschappij • Inwoners (Miranda Bestebreur, Peter Lammens (onder voorbehoud)) 	Nader te bepalen
Overleg busmaatschappij over route en tijden	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk • Busmaatschappij • Inwoners (Miranda Bestebreur, Peter Lammens (onder voorbehoud)) 	Nader te bepalen
Actief doorgaan met de voorlichting over de keuze van de Noordlangeweg als fietsverbinding, inclusief informatie over de vervolgaanpak	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk (Han de Vlieger) 	Nader te bepalen
Specifieke voorlichting voor de scholieren (promoten Noordlangeweg). Samen met Markland College de actie op school-thuis route vorm geven (deels fysiek maar vooral gericht op gedrag en voorlichting)	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Moerdijk • Basisschool • Ouders • Markland College 	Nader te bepalen

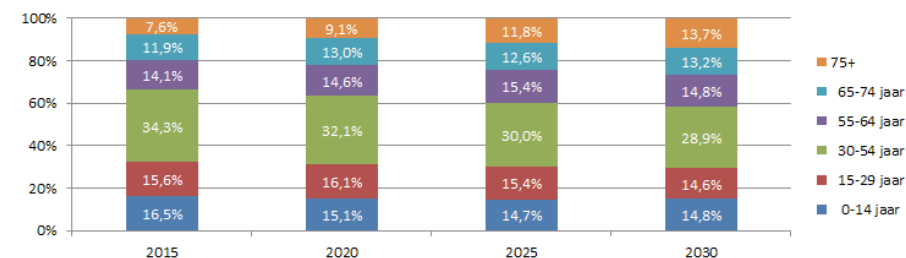
Bijlage 2 Feiten en cijfers

Figuur 1: Leeftijd inwoners per woonkern

Bron: Burgerenquête op basis GBA Moerdijk, 1-1-2012

Figuur 2: Bevolkingsontwikkeling gemeente Moerdijk naar leeftijdscategorie

Bron: De bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant, actualisering 2014 (vastgesteld okt. 2014)

Tabel 1: Woningvoorraad

	Nederland	Gemeente Moerdijk	Helwijk
Woningvoorraad	7.266.295	15.645	385
Gemiddelde woningwaarde	€ 232.000	€ 227.000	€ 202.000
Koopwoningen	56%	64%	49%
Huurwoningen	43%	35%	51%

Bron: CBS Statline, 2012

Tabel 2: Afstand tot voorzieningen

	Nederland	Gemeente Moerdijk	Helwijk
Afstand tot huisarts	6,2	14,1	2,5
Afstand tot kinderdagverblijf	0,9	1,4	3,0
Basisonderwijs	0,6	0,7	0,9
Afstand tot restaurant	0,8	1,0	2,4
Afstand tot supermarkt	0,9	1,5	2,5
Afstand tot bibliotheek	1,7	1,7	3,0
Afstand tot bioscoop	7	16,4	18,5
Afstand tot zwembad	3,4	5,4	5,8
Afstand tot treinstation	5	6,5	15,9

Bron: CBS Statline, 2012